

Onze Vogels

NUMMER 6 | JUNI | 2026

Nederlandse Bond
van Vogelliefhebbers

Keurmeesters kleurkanaries gezocht

De NBvV zoekt nieuwe keurmeesters voor haar tentoonstellingen.

Aan welke voorwaarden moet je voldoen?

- lid zijn van de NBvV
- je moet ouder zijn dan 18 jaar
- je moet bereid zijn om er vrije tijd in te steken
- enthousiasme is erg belangrijk
- je hebt relevante kennis over de betreffende vogels
- je doet aantoonbaar mee met wedstrijden

Interesse? Mail naar altenahenri@hotmail.com

www.tauros-diagnostik-shop.de

vanaf **9,50 €**

DNA-geslachtsbepaling

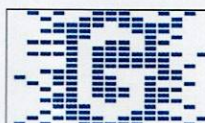
aanmelden bestellen betalen opsturen resultaten

De kleuren van de natuur zijn net zo mooi als in ons drukwerk.

**VOOR DRUKWERK
SIGNING
BEURSMATERIALEN
EN MEER...**

Voor informatie
mail info@mullerps.nl
telefoon 020-233 73 81

GENDIKA

LABORATORIUM VOOR
GENETISCH ONDERZOEK

Vogels Duiven Dieren

Al meer dan 20 jaar gespecialiseerd in DNA onderzoek

Geslacht Ziekte Verwantschap Soorten

Voor informatie bel (+31) 0598-619343
of ga naar www.gendika.com

Quiko® Bianco, Classic, Special en Rusk

het bekende kwaliteitsvoer
voor kampioensvogels!

Quiko®

VOOR TOPKWEKERS.

beschikbaar op
amazon

Volg ons op

Bezoek onze website en download de catalogus quiko.com

Quiko® is een merk van Ardap Care GmbH | Franzstraße 95 | DE - 46395 Bocholt | Tel. +49 2871 2487-0 | info@ardapcare.com

INHOUD

In deze uitgave

De kepen van 1979	5
Vogels op de Kilimanjaro	4 6
Rood witvleugel intensief	10
Het geslacht Psephotus	3 12
Het beoordelen van de Noord-hollandse Frisé, door de NBVV standaard	16
Boekweit en nigerzaad	17

18	Redder van mijnwerkers
19	De rui bij vogels: timing, functie, hormonale regulatie en de invloed van licht
22	Een geslaagde kweek met de kaalkopspreeuw
26	Een paradijs voor vogels
30	Vogelhobby belevingen
32	Dornastrilde

En verder

4	Column voorzitter
33	Column keurmeester
34	Colofon
35	Kalendervogel

Coverfoto:
Kaalkopspreeuw
© Iggino van Bael

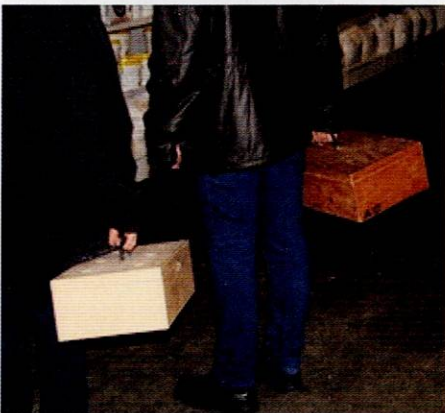

April grap?

Albert Zomer, voorzitter

Echt niet, 3 april kwamen de verlossen- de woorden "Gelukt. Zie website" via Klaas Snijder bij mij via de app binnen. Daarvoor had ik al wat appjes gezien van NBvV leden die mij vroegen op het waarheidsgehalte van berichten via facebook. Er zijn leden die dat facebook dag en nacht in de gaten houden. Ik stond op dat moment voor een groep cursisten les te geven over de Nederlandse wetgeving. Dus andere berichten had ik nog niet gezien.

Nieuwsgierig geworden vanwege Klaas' bericht vroeg ik de cursisten of er behoefte was aan een kop koffie of een sigaretje. In een opleiding hoef je dat maar een keer te zeggen en het lokaal is leeg. Ik kon daarop even rustig de NBvV site bekijken. De verlossende woorden waren duidelijk: "verzamelverbod" opheffen. KleindierNed, de commissie DE&W en het hoofdbestuur wisten dat dit er op korte termijn aan ging komen, omdat gesprekken door woordvoerders van KleindierNed met de politiek verantwoordelijken al enige beweging hadden veroorzaakt. Tot dan toe moesten vragen als 'hoe zit het met vogelmarkten', nog steeds beantwoord worden met 'de verordening is nog

steeds van kracht'. De één reageerde daar berustend op, de ander wat meer dwingend met onder ander opmerkingen als "jullie zijn te soft en doen niet genoeg". De rust bleef bewaard en de deskundigheid en rust die de woordvoerders van KleindierNed uitstraalden gaven vertrouwen dat het goed zou komen. Ambtelijke molens draaien echter wat minder snel,= dan die van ons doorsnee liefhebbers. Gelukkig is er nu een verstandige staatssecretaris geweest, die de beslissing van een minister die af is gegaan op haar beleidsmedewerkers, ongedaan gemaakt heeft. Als voorzitter heb ik wel mijn gedachten over deze minister (BBB), maar het is niet gepast deze hier te uiten. Maar het mag duidelijk zijn, dat daar werd geopperd om vooral op BBB te stemmen omdat zij ons goed gezind waren, dit totale onzin was. Wij mogen gelukkig weer verder verder met onze vogelmarkten, verder met onze bijeenkomsten met vogels en voor straks verder met de tentoonstellingen. Super!!!

Stopt het hiermee? Uiteraard niet. Vogelgriep is niet weg en zal waarschijnlijk ook nooit verdwijnen. Er zullen in sommige gebieden vogelgriepuitbraken blijven voorkomen; vervolgens zal daar dan de regeling op toegepast worden van de 3 en 10 km zone en een 30 dagen verbod. Ik druk u van harte op het hart hier dan, in het belang van onze hobby en om te voorkomen dat een minister weer ingrijpt, secuur mee om te gaan. Uiteraard gaat KleindierNed door met haar werk, juist om te borgen dat niet opnieuw een niet uit te leggen maatregel toegepast gaat worden.

Mijn Paasdagen en ongetwijfeld die van u ook, inmiddels al twee maanden achter ons, zullen prachtig begonnen zijn. Juist

Paasdagen die voor christenen een betekenis hebben van dood naar leven, een nieuw begin. Ook voor onze organisatie een nieuw begin. Ik zie uit naar de vogelmarkten en alles wat bij onze prachtige hobby hoort.

Mei is inmiddels ook al voorbij, de Algemene Vergadering 2026. Daar hebben wij afscheid genomen van "de snor" en de nieuwe penningmeester Simon nu de schatbewaarder is. Inmiddels is duidelijk geworden dat de begroting negatief was en dat algemene reserves noodzakelijkerwijze zijn gebruikt. Gevolgen van nieuwe apparatuur, nieuwe boekhoud- en een nieuw ledenprogramma, inzet van een financiële ZZP'er en extra uren voor hoofd bondsbureau nadat werknemers ziek uitgevallen zijn was de oorzaak. Het hoofdbestuur is ervan overtuigd dat in 2027 de bezuinigingen die voortvloeien uit de nieuwe systemen, financiële handelingen op afstand door de penningmeester, etc. zichtbaar gaan worden.

Hopelijk heeft u al voldoende vogels op stok en kunt u rustig op vakantie om vervolgens te werken naar een prachtig tentoonstellingsseizoen. Inmiddels heb ik ook wat onverwachtse resultaten op stok gekregen, echter die verrassing weegt niet op tegen het prachtige bericht van KleindierNed (via Klaas) "Het is gelukt". Dank jullie wel, namens leden en hoofdbestuur NBvV.

De kepen van 1979

© Rik Meerema

Het was een donderdag. Donderdag 15 februari. Of eigenlijk was het de ochtend na de nacht van 14 op 15 februari 1979. Al voor de jaarwisseling was het gaan streng gaan vriezen en kort daarna ook gaan sneeuwen. Toen ik woensdagochtend de gordijnen aan de kant trok, sneeuwde het. En door het raam was te zien, dat het daarbij hard waaide. De dag ervoor was het gaan ijzelen, dat later overging in sneeuw. Door het raam zag ik de zwaarste sneeuwstorm van de eeuw, die nog de hele dag zou duren. Pas op vrijdagochtend liet het weer het toe om naar buiten te gaan. Er was zoveel sneeuw gevallen, die door de storm ook nog eens tot enorme duinen was opgestoven, dat het straatbeeld onherkenbaar was veranderd. Een sneeuwduin bedekte de garage van onze overburen. Vanaf de straat liep je zo, over de garage, naar de tuin van burens aan de achterkant. Dagenlang waren delen van Noord-Nederland onbereikbaar.

Hoewel onze natuur is ingesteld op winter, waren deze omstandigheden toch ook voor veel bij ons levende soorten

nieuw. En terwijl wij sneeuwhutten uitgroeven in de opgewaaide heuvels liepen de reeën en hazen zo onze nieuwbouwwijk in, op zoek naar iets eetbaars. Het was ook de eerste winter die ik mij kan herinneren dat ik kennismakte met wintergasten. Mijn vader had een stuk triplex op een paal getimmerd en die achter in de tuin gestoken. Op de triplexplaat kwam kanarievoer en zonnepitten. Bij de slager hadden we runderreuzel gehaald, die we tot walging en met de nodige tegenwerpingen van mijn moeder in een pan smolten. Door de gesmolten reuzel ging vogelvoer dat, niet geheel spatvrij, gemend werd. Daarna mocht het stinkende zaakje buiten afkoelen en ik mocht de keuken poetsen. De weeïge reuzellucht bleef nog een paar dagen in huis hangen en van een tweede serie is er dan ook nooit gekomen. Als ik het al had willen doen, had mijn moeder dat ongetwijfeld verboden. Nadat het mengsel van reuzel en vogelvoer voldoende was afgekoeld hing ik het in de nog kleine boom, naast de voerplank. Tot mijn ontzetting werd er maar weinig van gegeten en in het voorjaar gooide ik het vette blok in de

vuilnisbak.

In tegenstelling tot mijn vetbol 'avant la lettre', was het op de voerplank een komen en gaan van verschillende vogels. De mussen, merels en groenlingen die ik kende, maar ook soorten die ik nog niet eerder had gezien. Vanuit een stoel achter de schuifpui, met de verrekijker van mijn vader en de vogelgids naast mij, noteerde ik: sijs, barmsijs, koperwiek en kramsvogel. Maar, de meeste indruk maakte de keep. Hoewel ook hij geen gebruik van mijn vetblok maakte, is het Scandinavische neefje van onze vink prachtig gekleurd. Vooral de mannetjes staken met hun zwarte kopjes en rug en hun oranje borst, flanken en schouder prachtig af tegen de sneeuw. Ze zaten het meest op de dikke sneeuwlaag onder de voerplank, waar ze alles oppikten wat de andere vogels lieten vallen. Het zou nog weken duren voordat de sneeuw volledig gesmolten was en tot die tijd bleven de kepen. De kepen van 1979.

Vogels op de Kilimanjaro 4

Een wandeling door zes ecologische zones op de Keniase berg Kilimanjaro

© Rik Meerema

Heidezone – Maquislandschap

De rest van de dag lopen we door dit landschapstype, dat wordt gedomineerd door boomheide (*Erica arborea*) en andere droogteminnende halfheesters. In dit landschap vind je ook een aantal voor de Kilimanjaro unieke planten, zoals de Kilimanjarogladiolus (*Gladiolus watsonioides*), de vuurpijl (*Kniphofia thomsonii*) en *Protea kilimandscharica*. Deze protea is één van de belangrijkste nectarleveranciers voor de groenbuikfeeënhoningzuiger en de bronshoningzuiger.

Ondanks dat de boomheide en andere planten vrijwel nergens hoger worden dan tweeënhalve à drie meter, blijft het ook in dit landschap lastig om vogels te zien. De paden zijn smal en de begroeiing is dicht. Vogels moeten dan ook op of direct langs het pad zitten om ze goed te kunnen onderscheiden en te fotograferen.

Eén van de eerste vogels die we langs het pad zien is de Kilimanjarobilvogel (*Zosterops eurycricotus*). Deze brilvogel met zijn opvallend grote 'bril' wordt door sommige auteurs beschouwd als een ondersoort van de hooglandbrilvogel (*Zosterops poliogastrus*), terwijl andere auteurs hem als een aparte soort beschouwen. Op het pad zien we ook een andere endemische soort van deze berg: de Kilimanjaro-spitsmuis (*Crocidura monax*).

De volgende twee dagen voeren ons grotendeels door het heide- en alpiene landschap. We gaan van Shira 1 op 3.500 meter naar Moir Hut op 3.900 meter, om de dag daarna via Lava Tower op 4.600 meter – ter hoogteacclimatisatie – door te lopen naar Barranco Camp op 3.950 meter. Tijdens een korte pauze loopt er een roodkeelfrankolijn door de open plek waar we even zitten, terwijl er maskerduiven, dikbekcini's en acaciagorzen overvliegen.

Hoe hoger je komt, hoe lager de heide en andere struiken blijven, totdat dit landschap geleidelijk overgaat in de afro-alpiene zone.

Alpine zone

De vierde nacht overnachten we in Barranco Camp. Dit kamp ligt aan de voet van de ruim 250 meter hoge rotswand – de Barranco Wall – aan de zuidkant van de Kibo-krater. Het beklimmen van deze 'muur' staat voor de volgende ochtend op het programma.

De omgeving van het kamp is zeer de moeite waard. Vlak voordat we het kamp bereiken, passeren we verschillende valleien met grote en zeer karakteristieke *Dendrosenecio kilimanjari*. Van deze soort worden op de berg zelfs twee ondersoorten onderscheiden: *D. k. cottonii* en *D. k. kilimanjari*. Ook treffen we hier de eerste metershoge bloeiwijzen van *Lobelia deckenii* aan. De rozetten van deze bijzondere planten vormen water-

Kilimanjaro brilvogel

Groenbuikfeeënhoningzuiger

reservoirs die 's nachts bevroren en zo de onderliggende plantendelen tegen vorst beschermen. De lobeliabloemen bloeien jaarrond en vormen een belangrijke voedselbron voor de lobeliahoningzuigers, die tussen de bloeiende planten heen en weer vliegen.

Door het rustige kamp loopt af en toe een duiker – een kleine antilopesoort – en tussen de stenen wemelt het van de strepenmuizen. In het kamp zoeken witnekraven en rouwtortels naar voedsel. Opvallend zijn de zeer tamme gestreepte kanaries, die rustig tot op twee meter afstand komen om op zoek te gaan naar iets eetbaars.

In de struiken rondom het kamp zitten in de topjes overal Hunters graszangers. Opvallend is dat beide partners vaak dicht bij elkaar zitten en allebei zingen. Een andere opvallende vogel die je in dit landschap vrijwel overal ziet, is de Tanzaniaspekvreter. Ook deze vogels hebben een opvallend vertrouwelijk karakter.

Omdat ze vaak bol zitten en een lichtgele borst hebben, worden ze door de Tanzanianen 'tennis ball' genoemd.

De volgende dag beklimmen we de eerdergenoemde Barranco Wall en lopen we vervolgens in ongeveer drie uur door het alpiene landschap naar Karan-

ga Camp op 3.950 meter. Ook de dag daarna lopen we zo'n vijf uur door het alpiene landschap naar Barafu Camp op 4.700 meter. Vanaf dit punt begint de nivale zone.

Protea kilimandscharica

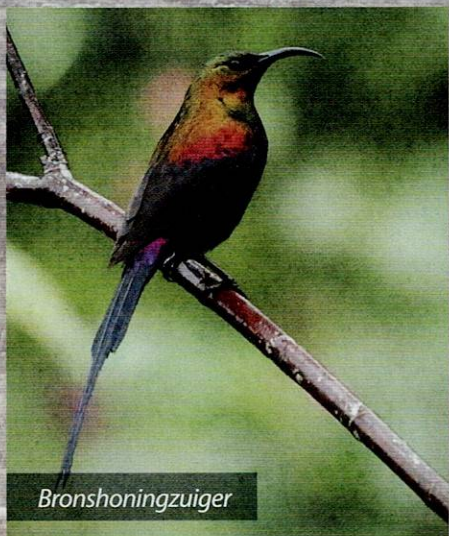
Geelkruinkanarie

Roodkeelfrankolijn

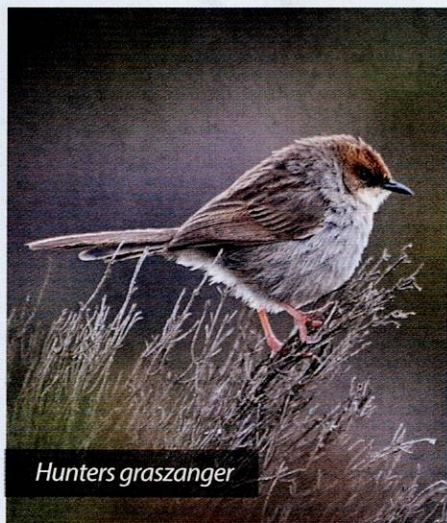
Kilimanjaro spitsmuis

Bronshoningzuiger

Rouwtortel

Hunters graszanger

Gestreepte kanarie

Lobelia deckenii

Tanzaniaanse spekvreter, tennisball

Duiker

Rood witvleugel intensief

Even hardop denken...

Zoals u weet, krijg ik van uw redacteur een foto welke ik voor u ga bespreken. Nu een foto waar de vogel van af spat. Een vogel waar je even voor blijft stil staan als u deze op de show ziet. Pats, daar zit die! Over het geheel strak en zeer diep van kleur.

Constant van Santen

Historisch perspectief

Een rode vetstof kanarie met witte vleugels. Een kleur die wij in Nederland en België niet veel kweken omdat wij in onze cultuur van egale vogels houden als het om de lipochroom gaat. Ofwel, wij zien graag een eenduidige vetstofkleur over de gehele vogel verdeeld. Deze vogel heeft de grote pennen in de staart en in de vleugels zonder enige lipochroom, geheel wit. In het eerste jaar dan wel te verstaan want bij de eerste grote rui in het tweede levensjaar vervangt de vogel al de veren en worden staart en vleugels evenzeer rood door het verstrekken van de rode kleurstof, die wij gewoonlijk vanaf de zesde week na het uitkomen aan deze vogels verstrekken. Het contrast wat daardoor verkregen wordt, is optimaal.

Vergelijkt u deze rode vogel met de rode kleurkanaries die wij in het algemeen kennen, dan begrijpt u al snel dat het niet verstrekken van de rode kleurstof gedurende de eerste zes weken, slechts een klein deel van het verhaal is. U ziet dat de diepte van de rode kleur anders is, de structuur van de bevedering en daarmee ook het algemene voorkomen van de vogel. Ik ga voor u de onderdelen even afpellen en hoop dat u een juist beeld van deze prachtige kanarie verkrijgt.

De rode lipochroomkleur ligt op het uiteinde van de bevedering. Vooral bij de donsbevedering. De donsbevedering heeft een andere structuur dan de grote slagpenbevedering of bijvoorbeeld de vleugeldekkbevedering. Door deze andere structuur kan de rode lipochroomkleur iets anders overkomen. De kleur ligt op de top van de donsbevedering helemaal tot het einde waardoor u geen tekening van enige schimmel meer waarneemt. Hoe intensiever de bevedering van de vogel is, hoe kleiner en geconcentreerder de lipochroom op het uiteinde van deze bevedering zal zijn. De kortere bevedering zorgt tevens voor een compactere ligging van het verenpak en de vogel komt kleiner over. De bevedering zit ook meer aangesloten op het lijf. Nergens enige ophoping van enig veermateriaal. Dat komt prachtig tot uitdrukking bij de vogel op de foto. Strak in de onderbelijning en strak op de rugbelijning. Een mooie inval van de nek en uiterst gladde kop zonder ook maar enige indruk van een wenkbrauw, waardoor het oog mooi rond tot uiting komt. Ja, de staartveren liggen niet geheel plat op elkaar.

Tegenwoordig hebben deze rood witvleugel kanaries in de schimmelvorm een heel mooie fijne witte schimmeltekening. Veel scherper dan bij de geheel rode kanaries omdat de bevedering duidelijk korter en intensiever is.

Enkele decennia terug zagen we deze schimmels nog niet omdat de Rood Witvleugel, evenals de gepigmenteerde rode kanaries, veelal gekoppeld werden aan een mozaïek partner. In de kweek van deze mozaïek partners had men veelvuldig gebruik van F2 of F3-afstammelingen van de kweek van kleurkanarie x Kapoetsensijns (*Sinus Cucullatus*) gemaakt. Door deze inbreng is een wat hogere roodfactor verkregen alsmede een wat kortere bevedering. Uit deze kweek verkreeg men naast intensieve- ook mozaïek exemplaren. De vogels werden in het nest niet rood opgekleurd waardoor beide kleuren vleugelpennen hadden met de nestkleur. Bij ons werd toen zowel voor de witvleugel als voor de mozaïek kleurkanarie, een nestkleur op de vleugels gevraagd. Dat was een geel- of roomachtige kleur. Later werd bij beide in de standaard een lipochroomloze kleur gevraagd, dus wit! In het artikel van de Witvleugel Kleurkanaries van enkele jaren geleden heb ik reeds aangegeven dat men hiertoe gebruik maakt van een witte kleurstof.

De Kapoetsensijs wisselt overigens veelal reeds in het eerste levensjaar de grote bevedering. Die eigenschap is meervoudig naar de kanarie overgebracht. Vogels van het eerste nest wisselen veelal enkele staartpennen en soms ook vleugelpennen. Vogels van het laatste nest meestal niet. Wellicht komt dat, doordat de vogels ervaren dat men dicht op de winterperiode zit en energie moeten sparen. Het is in deze kweek vrij moeilijk om vogels te showen welke allemaal witte pennen hebben. Keurders zouden daar, om recht te doen aan de soort, wat vriendelijker mee om moeten gaan.

Als u de foto heel goed bekijkt, ziet u de iets andere kleur van het rood op de vleugeldebevedering. Als eerder vermeld, door een andere structuur van bevedering en ligging van de rode lipochroomkleur op de veer. Dit exemplaar mag u zeer egaal van kleur noemen. Er zijn kwekers die alleen gebruiken van schimmelvogels met een fantastische schimmelteke-

ning maar er zijn ook kwekers die zich uitsluitend concentreren op de intensieve exemplaren en daarmee de schimmeltekening, die onder het intensief licht, ondergeschikt achten. Daarbij concentreert men wel op model en postuur. Daar moet u rekening mee houden als u dergelijke vogels aan wil schaffen. De bevedering van zowel de intensive als de lichte schimmel exemplaren is vrij kort. Pas op voor de grootte van de kop door het paren van te intensieve kort bevederde exemplaren aan elkaar. Het is een heel sprekende en aantrekkelijke kleur als u de discipline bij het voeren afdoende kunt opbrengen. Een vogel zoals op de foto zal zich makkelijk altijd zo strak en in conditie tonen. Wel de rode kleurstof via het zachtvoer verstrekken want bij verstrekking door het drinkwater worden de vogels snel heel erg vuil.

- onze kweker vond dit zebrapakje wel geschikt voor carnaval -

henny

Het geslacht Psephotus, Psephotellus en Northiella

Deel 3 – De goudschouderparkiet

Vroeger vielen onder het geslacht Psephotus zes soorten: de roodstuit- en de veelkleurenparkiet, de goudschouder-, de hooded- en de paradijsparkiet, en de bluebonnet. Tegenwoordig zijn deze vogels ondergebracht in drie geslachten. In deel 3 en 4 worden de vogels uit het geslacht Psephotellus behandeld.

© A.v.Kooten

Het geslacht Psephotellus

In dit geslacht horen drie soorten thuis waarvan er één, de paradijsparkiet, al sinds 1927 is uitgestorven.

Alle drie de soorten komen/kwamen alleen voor in het warme noorden en noordoosten van Australië. Daar leven/leefden ze in boomsavannes met termietenheuvels. Zelfs de twee nog levende soorten zijn nu niet veel meer te vinden. Vooral de goudschouderparkiet (*P. chrysopterygius*) is inmiddels erg zeldzaam. De hooded parkiet vergaat het nog iets beter, maar ook zijn voortbestaan is niet helemaal verzekerd. In het noorden bestaan er eigenlijk slechts twee jaargetijden; er zijn een nat en een droog seizoen. Het natte loopt globaal van oktober tot maart. In deze periode valt er zoveel regen dat sommige

gebieden volledig ontoegankelijk worden. Het blijft er echter wél warm. De vogels broeden aan het begin van de droge periode, direct nadat het is opgehouden met regenen. Dan barst het groen de grond uit en is er een overvloed aan voedsel beschikbaar. Daarbij leven ze in een zekere symbiose met een mot. Deze motten leggen hun eieren in de nesten van de vogels. De daaruit voortkomende larven voeden zich met de ontlasting van de jonge vogels en zorgen zo voor een schoon nest. Deze samenwerking tussen twee zeer verschillende diersoorten werkt dus erg goed.

Goudschouderparkiet - *Psephotellus chrysopterygius*

Formaat: 26 cm. Ringmaat: 4,5 mm.

Koppel goudschouderparkiet

Broedblok

Verwarmde broedblok

Man: het voorhoofd is bleek citroengeel van kleur en de schedel en de nek zijn zwart. De wangen zijn geelachtig groenblauw. Hals, borst, flanken en bovenstaartdekveren zijn turquoiseblauw. De rug, de stuit en de kleine vleugeldekveren zijn grijsbruin; de laatste zijn net als de bovenste staartveren wit gebandeerd. De buik en de onderstaartdekveren hebben een orangerode kleur. De middelste vleugeldekveren zijn goudgeel. De snavel is hoornkleurig grijs, de ogen zijn bruin en de poten grijsbruin.

Pop: verschilt van de man. De hoofdkleur is bleekgroen. Het voorhoofd is witachtig bleekgeel. De schedel is bruinachtig zwart terwijl de nek, de rug, de schouders en de vleugels bleekgroen gekleurd zijn. De bevedering van onderborst, bovenbuik, flanken en bovenstaartdekveren is bleekgroen met een lichtblauwe waas. De stuit en de bovenstaartdekveren zijn turquoiseblauw. De onderbuik is bleekgrijsgroen. Op de flanken en de onderstaartdekveren bevinden zich enkele rode en witte veerveldjes. De snavel is hoornkleurig grijs, de ogen zijn bruin en de poten grijsbruin van kleur.

Jongen: deze lijken op de pop. De mannetjes zijn soms echter al te herkennen aan hun turquoiseblauwe wangen, de sterkere bruine bevedering van de schedel en de reeds zwak aanwezige bleek orangerode buikbevedering. Jonge vogels komen na ongeveer zestien maanden op kleur.

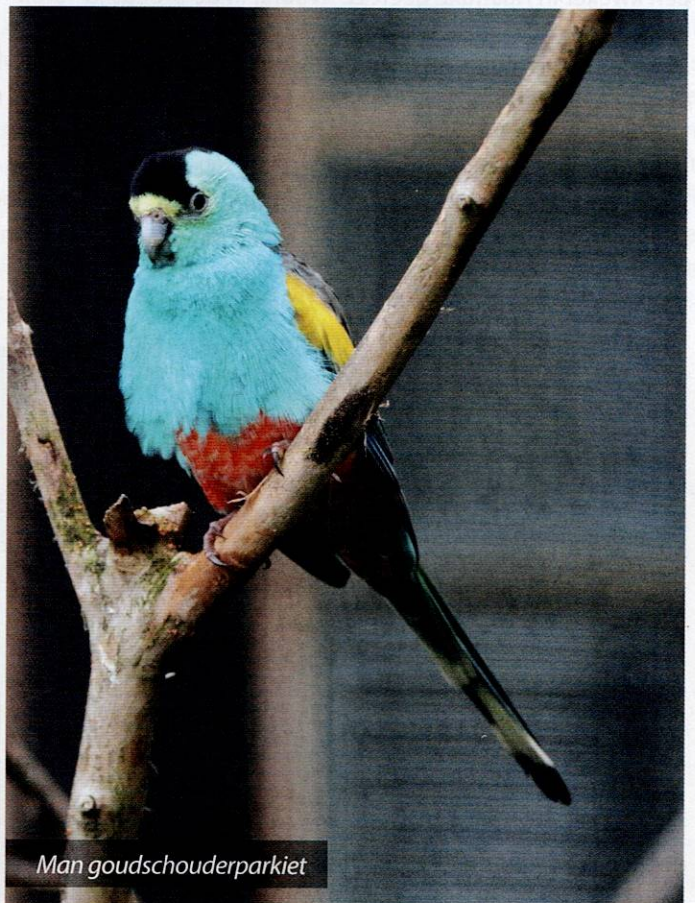
Herkomst, leefwijze en status

De goudschouderparkiet komt voor in het uiterste noordoosten van Australië, in Cape York. In het leefgebied heerst een tropisch klimaat en is er sprake van een nat en een droog seizoen. Zowel in de regenperiode als in het droge seizoen ligt de temperatuur tussen 30 en 35°C. In de regenperiode is de luchtvochtigheid erg hoog, 90 tot 100%, waardoor het voor menselijke begrippen erg benauwd kan zijn.

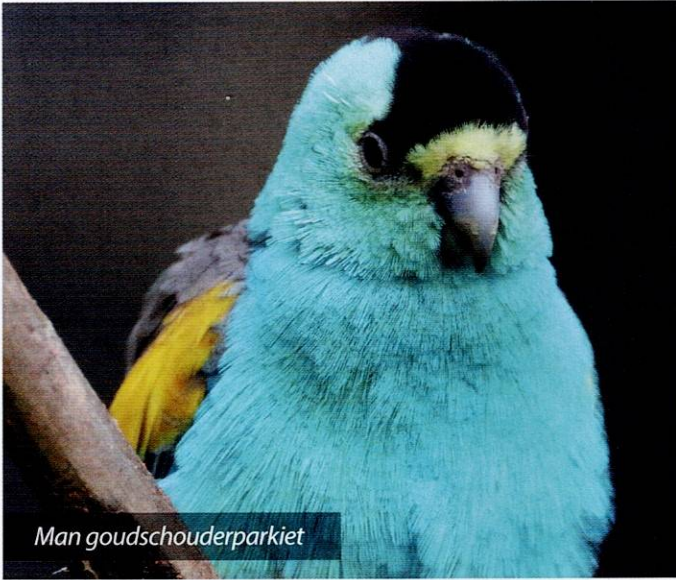
In het algemeen is hun verspreidingsgebied een ruig en woest gebied met open boslandschap, heuvels, bergen en plateaus die worden doorsneden door vele rivieren en waterlopen, die overigens in het droge seizoen grotendeels droog staan. Goudschouderparkieten hebben hier een voorkeur voor bos en grasvlakten waar veel termietenheuvels aanwezig zijn. In het regenseizoen zijn deze veel minder hard en kunnen de vogels er zonder al te veel moeite een nestholte in uitgraven. De broedholte ligt gewoonlijk zo'n anderhalve meter boven de

grond. De vogels brengen een groot deel van hun tijd door in bomen, vooral in de nabijheid van water. Alleen wanneer ze op zoek gaan naar voedsel worden de bomen verlaten. Het voedsel bestaat in hoofdzaak uit kleine graszaden en zaden en bloemen van wilde planten. Ook worden wel insecten en larven gegeten. Buiten de broedtijd komen ze in groepen van 30 tot 40 vogels voor. In de nabijheid van drink- en voedselplaatsen zijn ze weinig schuw en tot op minder dan tien meter te observeren.

Status: bedreigd. De populatie wordt op nog slechts 3.750 vogels geschat en neemt af (BirdLife International 2011). De goudschouderparkiet is geplaatst op CITES Appendix I en EU-Basisverordening Bijlage A en mag dus niet zonder onthefing worden gehouden.

Man goudschouderparkiet

Man goudschouderparkiet

Voeding

Deze dient te bestaan uit een zaadmengsel voor parkieten, dat vooral kleinere zaden moet bevatten. Goudschouderparkieten maar ook hoodedparkieten zijn beide soorten die zeer sober zijn in hun menu. Buiten het broedseizoen zijn het eigenlijk alleen maar zaadeters, en laten ze vrijwel alle andere soorten voedsel staan. Wel zijn ze verzot op onkruid en graszaden. Deze kunnen met een heggenschaar worden geknipt en ingebonden in grote bossen worden opgehangen in de volière. Een kweker in Australië geeft ze - vooral in de broedtijd - stukjes selderie. Uit waarnemingen is gebleken dat de hoodedparkieten in de natuur bloembladjes eten.

Huisvesting

Een prima huisvesting voor deze soort is een volière met een afmeting van 3 x 1 x 2 m en een droog, tocht- en vorstvrij nachtverblijf van bijvoorbeeld 1 x 1 x 1.80 m.

Kweek

De twee in de liefhebberij voorkomende soorten zijn zeker geen vogels voor een beginnende liefhebber. Ze vragen speciale aandacht en zijn ook lang niet zo gemakkelijk te kweken als de Psephotus-soorten.

De kweek van goudschouder- en hooded parkieten verloopt duidelijk anders dan die van de Psephotus-soorten. In Australië beginnen ze na of aan het eind van het regenseizoen te broeden, globaal is dat eind februari-maart. Een groot deel van de hier aanwezige vogels heeft zich (nog) niet aan de Nederlandse seizoenen aangepast. Dat betekent dat ze vooral broeden in ons najaar. Er zijn echter inmiddels ook hooded parkieten die in februari-maart tot broeden overgaan. Een aantal broedt zo zelfs twee keer per jaar.

In beide gevallen moet er een te verwarmen broedblok worden aangeboden. De reden hiervoor is dat de poppen van beide soorten in de natuur hun jongen al heel snel na het uit-

komen regelmatig alleen laten. Dit gebeurt omdat de omgevingstemperatuur voldoende hoog is om ze in leven te houden. In ons land houden de poppen dit gedrag in stand en gaan ze vroeg van het nest, met als gevolg dat de jongen dan zonder verwarming verkleumen en doodgaan. Er zal dan ook een aangepast nestblok moeten worden gemaakt. Hiervoor kan een dubbelwandige blok met isolatiemateriaal tussen beide wanden worden gebruikt. De buitenmaat hiervan is 34 x 34 x 34 cm, en het eigenlijke nestgedeelte meet 15 x 18 cm en is 15 cm hoog. De toegang wordt gevormd door een tunneltje voor de nestingang van tien centimeter lang en een doorsnee van zes centimeter. Er kan met een 40 wattwarmteplaatje worden gewerkt, maar de beste methode is om een verwarmingskabel van drie meter lang (zoals in gebruik bij aquaria) rond het binnenblok te bevestigen. De temperatuur moet altijd met behulp van een thermostaat onder controle worden gehouden. Enkele dagen voor het uitkomen moet de verwarming worden aangezet en moet de temperatuur langzaam omhoog naar 30°C op de vijfde dag na het uitkomen van het eerste ei. Daarna kan dit weer langzaam worden afgebouwd tot het moment dat de jongen volledig in de veren zitten. Als de vogels in broedstemming komen zal de man zijn baltsgedrag laten zien. Vaak luidt hij dit in met het maken van korte vluchtjes rond en naar de pop. Wanneer hij eenmaal op dezelfde tak zit benadert hij haar met opgezette borst- en kopveren en breedgemaakte schouders. Eenmaal voor haar richt hij zich op en begint hij met zijn kop knikkende bewegingen te maken. Het hele ritueel sluit hij vervolgens af met het voeren van de pop. Indien de vogels eenmaal in de juiste broedstemming verkeren zullen al snel de eerste paringen waar te nemen zijn. Zolang de pop eieren legt gaan de paringen door. Gemiddeld komen er tot vijf eieren, en wel om de dag. Ze worden alleen door de pop bebroed. De broedduur kan variëren van 20 tot 23 dagen, afhankelijk van het tijdstip waarop de pop is begonnen met broeden, de klimatologische omstandigheden en de temperatuur in het nestblok. De jongen worden door beide ouders in het nest gevoerd.

Op een leeftijd van ongeveer zeven dagen moeten ze worden geringd. Na ongeveer vier weken vliegen ze uit. Twee tot drie weken later zijn ze zelfstandig. Ze kunnen dan nog een tijdje bij de ouders blijven, maar op een gegeven moment kan de man richting zijn zoons agressief worden. In het algemeen zijn de jongen op een leeftijd van twee jaar geslachtsrijp. Beide soorten zijn vrij actieve vogels die, wanneer ze eenmaal aan hun verzorger gewend zijn, weinig schuw zijn. Ze zijn over het algemeen vrij agressief richting soortgenoten, maar voornamelijk in de broedtijd. Net als bij vrijwel alle Australische parkieten mogen paren niet naast elkaar worden gehuisvest, tenzij er ondoorzichtige tussenwanden geplaatst zijn die onderling contact onmogelijk maken.

Kijken in UV

© Erik Amreem

Torenvalken hebben een bijzonder talent: ze kunnen de urine van muizen zien dankzij hun vermogen om ultraviolet (UV) licht waar te nemen. Muisurine licht op onder UV-licht, wat voor ons onzichtbaar is maar voor torenvalken duidelijk waarneembaar. Hierdoor kunnen ze zelfs in het donker of in dichtbegroeide gebieden sporen van prooien vinden.

Vanuit de lucht, met hun scherpe ogen en speciale zintuigen, kunnen torenvalken de kleinste details in het landschap oppikken. Ze gebruiken deze vaardigheid om prooien zoals muizen nauwlettend te volgen. Het beeld van een torenvalk die gericht speurt naar UV-reflecties op de grond, illustreert hun unieke jachtstrategieën en aanpassingsvermogen aan verschillende omgevingen.

Dit vermogen om UV-licht te zien benadrukt hoe torenvalken perfect zijn aangepast aan hun rol als efficiënte jagers in het wild, altijd op zoek naar de volgende maaltijd met behulp van hun natuurlijke gaven.

Dikke lever

© Redactie

De zogeheten 'dikke lever' wordt veroorzaakt door een parasiet; het is een vorm van coccidiose. De coccidiën gaat in de witte bloedlichaampjes zitten. Deze witte bloedlichaampjes zitten, zoals de naam als zegt, in de bloedbaan en vervullen een belangrijke functie bij de bestrijding van allerlei soorten infecties. Via de bloedbaan komen besmette witte bloedlichaampjes overal in het lichaam terecht. Tot in de verste uithoeken! Coccidiën blijken goed te bestrijden te zijn met zwavelhoudende antibiotica. Via het drinkwater komen deze sulfapreparaten in de darmen terecht en vanuit de darmen komen ze vervolgens in het bloed terecht waar ze verder ronddolen. In het bloed worden vervolgens alle coccidiën gedood. Echter niet de coccidiën die ver weg in de uithoeken van het lichaam verstopt zitten! Ze kunnen daar lang verstopt blijven en wanneer je gestopt bent met je medicijnenkuur kunnen ze weer tevoorschijn komen en zich opnieuw vermenigvuldigen. En dan begint dus alles weer opnieuw!

Met andere woorden: je komt in principe niet meer van de dikke leverziekte af!

Tijdens 'verzwakkingsperiodes', zoals het broedseizoen en het ruiseizoen loop je altijd wat meer risico omdat het lichaam dan zwaarder belast wordt. Een kuur vóór het broedseizoen en tijdens de rui is dan zeker zinvol. Je moet dan trouwens niet de laatste twee tot drie weken voor aanvang van het broedseizoen kuren maar net daarvóór!

Tegenwoordig wordt wel het middel 'baycox' ingezet. Dit is een zeer sterk middel tegen met name coccidiën die in de darm leven. Het doodt alleen de volwassen coccidiën die in het bloed zitten. De rest wordt echter niet aangetast. Het middel wordt maximaal gedurende twee achtereenvolgende dagen ingezet. Na ongeveer 10 dagen nog 'n keer herhalen.

Het beoordelen van de Noord-hollandse Frisé, door de NBVV standaard

De Noord-Hollandse frisé is een oud ras en heeft zeker zijn sporen verdiend.

© Hans Hermans

Het is een frisé ras dat drie verschillende frisé partijen moet laten zien: de mantel, de flanken en de borstfrisering. De rest van de bevedering moet mooi glad gesloten zijn.

De Noord-Hollander mag in alle kleuren tentoongesteld worden, aan de hand van de voorbeeld foto gaan we de rubrieken langs en bespreken we deze.

De Noord-Hollander zit in een open postuur kooi en zo kun je deze ook mooi van alle kanten bekijken. Geef de vogel wel eerst de tijd om zich te laten keuren; ook is het belangrijk dat de omgeving niet te koud en te vochtig is. Frisé partijen kunnen zo helemaal wegvallen en dit kan later tijden de show veel discussies opleveren. Op de foto zien we een witfactorige Noord-Hollandse frisé:

© P. Pütz

Punt 1: Schouders en mantel, de mantel moet tot op de schouders doorlopen en 2/3 van de rug bedekken. Op de foto is dit niet echt goed te zien, maar we komen nog regelmatig tegen dat de mantel niet symmetrisch is. Daar moeten we aftrekpunten voor geven. Normaal geven we 13 punten voor deze rubriek.

Punt 2: Borst krulveren: Op de foto zien we dat de borst krulveren naar elkaar toe groeien; deze moeten dicht zijn. We zien dat de veren wat pluizig zijn; wel is de hele borst lijn mooi bedekt.

Ook mag de frisering niet te hoog doorlopen in de hals. Ook voor deze rubriek kan men 13 punten geven.

Punt 3: De flankbevedering: dit moeten volle schelpvormige veren zijn. Belangrijk is dat er een goede sterke veer aanwezig is om dit te vormen. Vaak zie je nog te veel donsbevedering. Op de foto zie je dat de flankbevedering vrij goed aanwezig is. Let wel op dat het plukken van deze veren niet bevorderlijk is en deze vaak niet meer goed terug komen. Ook hier kan men 13 punten geven.

Punt 4: De houding: De Noord-Hollander heeft een opgerichte houding van 60 graden; als keurmeester geef ik bij een mooie houding 14 punten. Op de foto heeft de Noord - Hollander een mooie houding, dus 14 punten is terecht.

Punt 5: De grootte is 17-18 cm; dit is een 10 punten rubriek. Regelmatig zien we toch vogels die wat aan de kleine kant zijn; op de foto zien we een Noord-Hollander van 17- 18 cm en geven we een 9.

Punt 6: De kop hals nek is ook een 10 punten rubriek. Het is erg belangrijk dat kop, hals en nek glad bevederd zijn. De kop moet mooi rond zijn en de ogen moeten mooi centraal in het hoofd staan.

Op de foto zien we een hele mooie gladde kop, hals en nek; borst en mantel staan symmetrisch tegen over elkaar dus deze lopen niet te ver door. Hier kun je een 10 voor geven, maar bedenk wel dat het nooit de gladde bevedering van een kleurkanarie zal zijn.

Punt 7: Onderlichaam: op de foto zien we een mooi glad onderlichaam. Hier hoeven we geen punten voor af te trekken. Bij veel Noord-Hollanders is dit wel een probleem en moeten we dit dan ook bestraffen.

Punt 8: De staart: deze moet mooi smal en lang zijn. Op de foto zou deze iets gladder kunnen maar we hoeven hier geen punten voor af te trekken. De poten moeten lang zijn en licht gebogen wat op de foto goed te zien is. Deze Noord-Hollander toont zich goed en de verhoudingen zijn goed.

Punt 9: Conditie: De vogel is mooi schoon. We mogen dan ook deze Noord-Hollander met 91 punten waarderen.

Dit door de ogen van een keurmeester.

Boekweit en nigerzaad

Boekweit

Bloeiende boekweit verspreidt een aangename geur en het wordt tijdens de bloei dan ook drukbezocht door bijen. Het is een driekantige 4-6 mm grote vrucht die wat op beukenootjes lijkt en werd gedurende enkele eeuwen in Europa op vrij grote schaal verbouwd, maar wordt tegenwoordig nauwelijks nog geteeld wegens de bewerkelijkheid en kwetsbaarheid van de cultuur en wegens de geringe opbrengst per oppervlakte-eenheid. Boekweit was een uitkomst voor "arme boeren" die geen mogelijkheden hadden om te investeren. Zij konden door boekweit te verbouwen boer zijn zonder vee of kapitaal. Boekweit is een zetmeelrijk gewas dat vooral op arme zandgronden geteeld werd.

Het was makkelijk te verbouwen, maar boekweit was zeer gevoelig voor weersinvloeden waardoor oogsten toch vaak tegenvielen en de armoede groot bleef. Boekweit lijkt een graanproduct, maar is het niet. Het eetbare zaad zit aan dunne steeltjes die in rijpe toestand makkelijk loslaten. Er waren vroeger twee rassen bekend: op de veengronden de Staphorster bruinzwarte boekweit en op de zandgronden de Brabantse grijze boekweit. De huidige rassen produceren minder nectar dan de oude rassen. Bij het bewaren moet het zaad goed droog zijn want het schimmelt gemakkelijk. Eén kilo zaad bevat $\pm$ 45.000 zaden.

Humaan: Het meel van boekweit kan goed worden gemengd met dat van granen, bijvoorbeeld als basis voor pannenkoeken. Boekweitmeel (pannenkoeken, brood), boekweitgruttenpap, boekweitbier; de doppen worden wel gebruikt als kussenvulsel of toegepast in legnesten van pluimvee.

Veld met bloeiende boekweit

Gemiddelde waarden:

Vocht	15,1%
Ruw eiwit	11,5%
Ruw vet	2,4%
Koolhydraten	57,8%
Ruwe celstof	10,8%
Calcium	0,04%
Fosfor	0,30%

Toepassing in voermengsels voor grote parkieten en papegaaien.

Herkomst: Argentinië, China, Frankrijk, Brazilië, Rusland, Hongarije.

Nigerzaad

Nigerzaad (*Guizotia oleifera*) wordt hoofdzakelijk verbouwd in India en Ethiopië. De bloeiwijze en zaadvorming van deze plant lijken op die van de distel en doet daarom ook wat onkruidachtig aan. Nigerzaad is bijzonder vetrijk en wordt over het algemeen door vogels graag opgenomen. Het is een dure zadensoort die in zadenmengsels wordt ingemengd tot zo'n 4%.

Gemiddelde waarden:

Vocht	6,6%
Ruw eiwit	20,7%
Ruw vet	42,2%
Koolhydraten	13,1%
Ruwe celstof	13,5%
Calcium	0,43%
Fosfor	0,65%

Nigerzaad bevat als één van de weinige vogelzaden een hoog percentage aan calcium, fosfor en mangaan.

Humaan: de olie wordt ingezet als spijsolie

Toepassing in mengelingen voor kanaries, Europese vogels, exoten, grasparkieten, grote parkieten, kiemzaad.

Herkomst: Nepal, India, Myanmar, Ethiopië, Hongarije.

Boekweit

Nigerzaad

Redder van mijnwerkers

Chris van Hout

Wist je dat kanaries decennialang het eerste veiligheidsmiddel waren voor de mijnwerkers onder de grond. Diep in de mijnen, waar de lucht binnen no time dodelijk kon worden door het onzichtbare en reukloze methaangas en koolmonoxide dienden deze vogels als levende gasdetectors. Hun snelle en gevoelige ademhaling zorgde ervoor dat ze reageerden op het gevaarlijke gas lang voordat de mens dit gas kon detecteren. Wanneer de kanarie bewusteloos raakte was dit direct een teken voor de mijnwerkers om te evacueren. De kanarie werd in zijn kooitje naast de mijnlamp altijd door de mijnwerkers meegenomen als vaste uitrusting. Veel mijnwerkersgezinnen waren ook fanatieke kanariekwekers. Denk hierbij maar eens aan de wereldberoemde Harzer-rollers. De basis van deze zangkanaries ligt bij de mijnwerkers. De uitdrukking "kanarie dood man in nood" was maar al te vaak waar.

Reanimatie apparaat

Rond 1900 zag na onderzoek het draagbaar kanarie-reanimatieapparaat het levenslicht. Wanneer de kanarie flauwviel moesten de mijnwerkers snel naar boven en tegelijkertijd slooten ze het reanimatie apparaat aan en dienden via het cilindertje dat op het apparaat gemonteerd was zuurstof toe, bedoeld om de kanarie weer tot leven te wekken. Met name opdat de vogel zijn werk als gasdetector konden blijven doen. Wanneer het soms toch fout ging en de kanarie het niet overleefde waren er mijnwerkers die de overleden vogel in een doodskistje plaatsen om hem te begraven (waarschijnlijk als eerbetoon omdat hij al meerdere mensen had gered). Later werden de ka-

naries vervangen door elektronische detectoren voor een nog betere veiligheid. We blijven kanaries herinneren als stille symbolen uit een tijdperk waarin hun adem mens reddend was.

Quiko® hoogwaardige vitaminen en mineralen onmisbare supplementen voor kampioensvogels!

VOOR TOPKWEKERS.

beschikbaar op **amazon**

Volg ons op

Bezoek onze website en download de catalogus quiko.com

Quiko® is een merk van Ardap Care GmbH | Franzstraße 95 | DE - 46395 Bocholt | Tel. +49 2871 2487-0 | info@ardapcare.com

De rui bij vogels: timing, functie, hormonale regulatie en de invloed van licht

Een overzicht van het ruiproces bij vogels

© Dr Peter Coutteel

Inleiding

De rui is een essentieel onderdeel van de levenscyclus van vogels. Tijdens de rui vervangen vogels hun oude, versleten veren door nieuwe, zodat het verenkleed in optimale conditie blijft voor vliegen, isolatie en balts. Dit complexe proces wordt aangestuurd door diverse interne en externe factoren, waaronder hormonen en lichtomstandigheden. In deze tekst wordt ingegaan op wanneer de rui begint, waarom vogels ruien, welke hormonen hierbij betrokken zijn en de rol van licht (fotoperiode). Tevens is er aandacht voor de juiste voeding in deze periode.

Wanneer begint de rui bij vogels?

Het tijdstip waarop vogels in de rui gaan, varieert per soort, leefgebied en klimatologische omstandigheden. Toch zijn er enkele algemene patronen te onderscheiden.

- Na het broedseizoen: Bij de meeste zangvogels en veel andere soorten start de rui na het broedseizoen, doorgaans vanaf midden tot eind zomer. Dit moment is gunstig omdat de zorg voor jongen achter de rug is en er relatief veel voedsel beschikbaar is, wat nodig is voor de energie-intensieve vernieuwing van de veren.
- Voor de trek: Veel trekvogels ondergaan een gedeeltelijke of volledige rui vóór de trek, zodat het verenkleed optimaal is voor de lange reis. Sommige soorten, zoals eenden en ganzen, ruien hun slagpennen zelfs gelijktijdig en zijn tijdelijk (enkele weken) vliegloos.
- Verschillende ruitypen: Er is onderscheid tussen de juveniele rui (wanneer

jonge vogels hun eerste verenpak vervangen door het volwassen verenkleed) en de jaarlijkse rui bij volwassen vogels. Sommige soorten ondergaan een voorjaarsrui voor de balts, waarbij vooral de siervveren vernieuwd worden.

Het precieze tijdstip van de rui is vaak afgestemd op de lokale omstandigheden. Bij tropische vogels kan de rui verspreid over het jaar plaatsvinden, terwijl vogels in gematigde streken doorgaans een vast seizoen aanhouden.

Waarom gaan vogels in de rui?

De belangrijkste reden voor de rui is het behouden van een gezond en functioneel verenkleed. Veren zijn essentieel voor het vliegen, waterafstoting, bescherming tegen weersinvloeden en voor communicatie en camouflage.

- Slijtage: Door dagelijks gebruik, weersinvloeden, parasieten en slijtage verliezen veren geleidelijk hun kwaliteit. Ze breken, rafelen of verliezen hun structuur, waardoor ze minder effectief worden.
- Thermoregulatie: Een goed geïsoleerd verenkleed is cruciaal om warmte vast te houden of juist kwijt te raken. Nieuwe veren zorgen voor optimale isolatie, wat vooral belangrijk is voor vogels die overwinteren in koude streken.
- Balts en communicatie: Bij veel soorten speelt het verenkleed een rol in het aantrekken van een partner of het imponeren van concurrenten. Door de rui krijgen vogels weer een fris en kleurrijk uiterlijk.
- Seizoensaanpassing: Sommige vogels krijgen een winter- of zomerpak door de rui, waardoor ze beter zijn aangepast

Veren op het lichaam groeien in specifiek, geordende huidgebieden. Tussen deze veervelden bevinden zich lege gebieden zonder veren, waaruit dons of andere kleine haartjes kunnen ontstaan.

aan verschillende omstandigheden (zoals camouflage in sneeuw of vegetatie).

Welke hormonen spelen een rol bij de rui?

Het ruiproces wordt grotendeels hormonaal gereguleerd en is nauw gekoppeld aan de inwendige en uitwendige klok van vogels.

Schildklierhormonen

De schildklier produceert thyroxine (T4)

De rui is een "hormonaal geregeld proces" dat volgens een heel specifieke volgorde loopt. Hier een akute rui van de primaire dekveren die bovenop de primaire slagpennen komen te liggen.

en trijodothyronine (T3), hormonen die een centrale rol spelen bij de groei en ontwikkeling van nieuwe veren. Een stijging van deze hormoonspiegels, vaak onder invloed van veranderende daglengte, activeert de rui.

Gonadotropines en geslachtshormonen

Tijdens het broedseizoen zijn de spiegels van geslachtshormonen zoals testosteron en oestrogeen hoog, wat de voortplanting stimuleert, maar de rui juist onderdrukt. Na het broedseizoen dalen deze spiegels, waardoor het lichaam "vrij" is om in de rui te gaan.

Prolactine

Dit hormoon, bekend van de melkproductie bij zoogdieren, speelt ook bij vogels een rol in het verenkleed. Hoge prolactinespiegels stimuleren bij sommige soorten de rui, vooral na het uitvliegen van de jongen.

Corticosteroiden

Deze stresshormonen kunnen de timing van de rui beïnvloeden. Extreem hoge stress onderdrukt soms de rui, terwijl matige spiegels, bijvoorbeeld na de

broedperiode, het proces juist kunnen stimuleren.

De rol van licht (fotoperiode)

Licht is een van de belangrijkste externe factoren die het tijdstip van de rui bepalen. Vogels zijn sterk afhankelijk van de daglengte (fotoperiode) om hun biologische klok te synchroniseren.

- **Daglengte:** De toename of afname van het aantal uren daglicht gedurende het jaar geeft vogels een signaal. Veel vogels starten de rui als de dagen weer korter worden na de zomerzonnewende.

- **Fotoreceptoren:** In het oog en de hersenen van vogels bevinden zich speciale cellen die licht waarnemen. Via een ingewikkeld neuro-endocrien systeem beïnvloeden deze cellen de aanmaak van hormonen die de rui op gang brengen.

- **Kunstlicht:** Vogels in gevangenschap kunnen anders gaan ruïen door blootstelling aan kunstlicht, wat de interne klok kan verstoren. Dit wordt ook wel 'ruistoornis' genoemd en uit zich soms als een kopruï.

Het verloop van de rui

De rui verloopt meestal volgens een

vast patroon, waarbij de slagpennen, staartveren, dekveren en dons in een bepaalde volgorde vervangen worden. Bij de meeste zangvogels en roofvogels gebeurt de rui geleidelijk, zodat het vliegvermogen behouden blijft. Bij eenden, ganzen en zwanen verloopt de rui van de slagpennen gelijktijdig, waardoor deze vogels tijdelijk niet kunnen vliegen.

Fysiologische en gedragsmatige veranderingen

Omdat de rui veel energie kost, veranderen vogels vaak hun gedrag:

- Ze zijn minder actief en laten zich minder zien.
- Vogels nemen vaker een bad en poetsen hun veren intensiever.
- Het verenkleed kan er rommelig uitzien, en soms zijn vogels gedurende de rui kwetsbaarder voor roofdieren.

Voeding tijdens de rui

Tijdens de rui ondergaat het lichaam van een vogel ingrijpende processen: oude

Na de kweek worden de jonge vogels best in een vlucht gehouden.

veren worden afgeworpen en nieuwe groeien in hoog tempo terug. Omdat deze vernieuwing veel energie en bouwstoffen vereist, is een aangepast voedingspatroon essentieel voor het welzijn en de weerstand van de vogel in deze periode.

Belangrijke voedingsingrediënten

- **Eiwitten:** Veren bestaan grotendeels uit keratine, een eiwit. Een verhoogde eiwitname ondersteunt de groei van nieuwe veren en het herstel van beschadigde huid. Denk aan insecten, gekiemde zaden, eivoer, speciaal rui-voer of een supplementatie met Amino-Fort.
- **Vetten:** Gezonde vetten zijn een energiebron en bevatten essentiële vetzuren die helpen bij de opbouw van veren en het behoud van een glanzend verenkleed. Lijnzaad, hennepzaad, chiazaad en walnoten zijn goede voorbeelden. Ook kan gezondheidsolie toegevoegd worden.
- **Mineralen:** Vooral zink, koper en zwavel spelen een rol bij de vorming van keratine. Kalk en calcium ondersteunen naast botten ook de algemene gezondheid en de veergroei. Dit kan men terugvinden in Vit-AZ-min.

Essentiële vitamines

- **Vitamine A:** Bevordert de vernieuwing van huid en veren, ondersteunt het immuunsysteem en draagt bij aan het herstel van beschadigd weefsel.
- **Vitamine D:** Onmisbaar voor de opname van calcium en een gezonde botstructuur, indirect van belang voor het verenkleed.
- **Vitamine E:** Werkt als antioxidant en beschermt cellen tegen schade tijdens de intensieve veergroei.
- **Vitamine B-complex:** Helpt bij de stofwisseling van eiwitten en vetten, wat cruciaal is voor het vormen van nieuwe veren. Vooral biotine en niacine zijn belangrijk voor de huid- en veergezondheid.

Belangrijke aminozuren

- **Methionine:** Essentieel voor de aanmaak van keratine en het vernieuwen van veren. Zaden, soja en eivoer zijn

Kopruï kan soms voorkomen door een stress factor bv een tentoonstelling of erge schommelingen in het lichtritme of de omgevingstemperatuur.

goede bronnen.

- **Cystine:** Ook betrokken bij keratineproductie en veergroei, vaak aanwezig in eieren en bepaalde granen.
 - **Lysine:** Bevordert de eiwitopbouw en ondersteunt herstel en veergroei, aanwezig in peulvruchten en dierlijke producten.
 - Deze drie essentiële aminozuren zijn terug te vinden in Amino-Fort.
- Praktische tips voor voeding tijdens de rui
- Bied gevarieerd eiwitrijk voer aan, zoals insecten, eivoer en kiemzaden.
 - Supplementen met vitamines en aminozuren kunnen nuttig zijn, mits gedoseerd.
 - Zorg voor vers water en een schoon, stressvrij verblijf.
 - Let op het welzijn van de vogel; laat bij twijfel het voer samenstellen door een dierenarts of vogelvoedingsspecialist.

Dr Coutteel producten zijn specifiek ontwikkeld om aan de unieke behoeften van vogels tijdens de rui & rustperiode te voldoen. Ze bevatten zorgvuldig geselecteerde ingrediënten zoals essentiële aminozuren, vitamines en mineralen die het herstel van de verenstructuur onder-

steunen, de weerstand bevorderen en het herstel na de intensieve ruiperiode versnellen.

Door regelmatig gebruik van supplementen kunnen vogels zich optimaal voorbereiden op het volgende seizoen, met glanzende veren en een sterk immuunsysteem als resultaat. Het is raadzaam de producten te combineren met een uitgebalanceerd basisdieet en altijd rekening te houden met de individuele behoeften van elke vogelsoort.

Een geslaagde kweek met de kaalkopspreeuw, *Sarcops calvus*

© Iggino van Bael

De kaalkopspreeuw is een spreeuw afkomstig van de Filipijnen en is de enige van het geslacht *Sarcops*. Er bestaan drie verschillende ondersoorten: *Sarcops c. calvus* afkomstig van de Noordelijke Filipijnse eilanden zoals Luzon, Mindoro en omringende eilanden.

Beschrijving: een 28cm grote overwegend zwarte vogel met zilvergrijs van de nek tot aan de stuit en de flanken. Met een overwegend kale roze kop. Mannen en poppen zijn gelijk gekleurd.

Sarcops c. melanonotus afkomstig van Centraal en Zuiden van de Filipijnen zoals Panay en Samar, inclusief Mindanao

en Negros.

Beschrijving zoals nominaat maar met een zwarte mantel op de rug, enkel een zilvergrijze kraag, stuit en flanken. En is ietsje kleiner.

Sarcops c. lowii afkomstig van Sulu-archipel (Zuidwest Filipijnen).

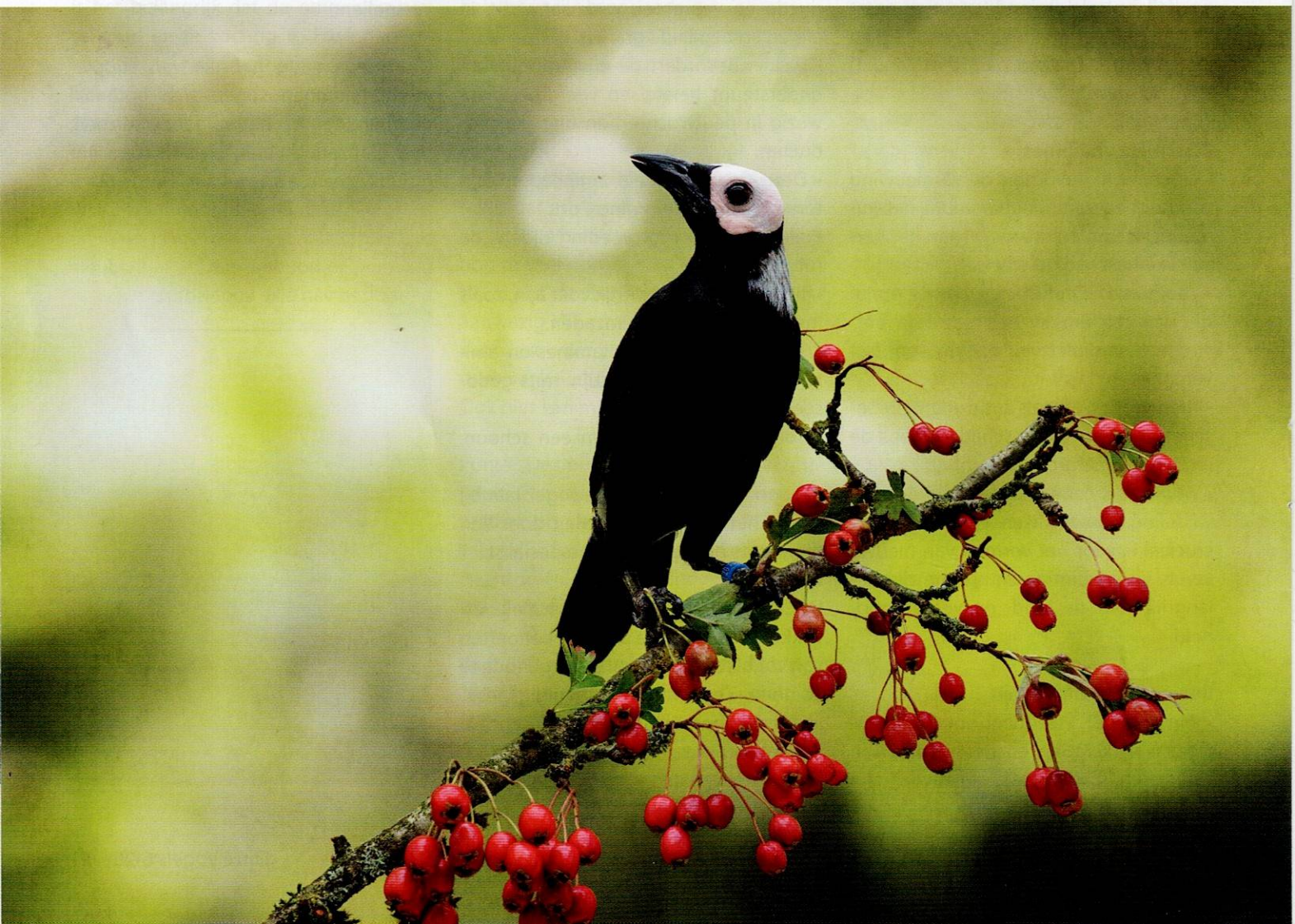
Beschrijving zoals nominaat maar is iets bleker zilvergrijs.

Het leefgebied is in de toppen van de bomen in bossen en meer open gebieden van laaglanden en lage hoogtes in de bergen tot een 1500m.

Geluid is een bijzondere variatie van klikken, piepen en metaalachtig brabbelen.

Ik ben zelf hobbyvogelfotograaf en ga regelmatig met mijn fotokooi bij kwekers en handelaars foto's nemen; ook in het wild probeer ik vogels te fotograferen.

Begin Juli '25 was ik bij een handelaar foto's gaan nemen en daar zat een mooi koppel kaalkopspreeuwen. Ze hadden een zwarte mantel, dus de ondersoort *melanonotus*. Even over nagedacht, ze zijn dan ook niet de goedkoopste, maar ik vond ze prachtig mooi en in goede conditie, buiten dat er wat veren afgebroken waren. Na twee weken ben ik ze dan toch gaan halen.

Voeding

Als dagelijkse voeding geef ik ze een variatie van overwegend fruit (zoals papaya, appel, pruim, druiven, granaatappel, blauwe bessen, meloen), alles in kleine blokjes gesneden. Verder pellets, universele paté en insecten, zoals meelwormen, wasmotlarven, en krekels. Over de insecten wordt tijdens de kweek ook insectenstrooipoeder van Aves gestrooid ter voorkoming van kromme poten. Ook probiotica strooi ik af en toe over fruit. Uiteraard dagelijks water, want van een goed bad houden ze wel van.

Huisvesting

Ik had de vogels in een binnen volière gehuisvest van 2 meter bij 1 meter; de buitenvolière van 2 bij 2 meter was nog niet af. Maar ik wou er toen ook niet aan beginnen omdat andere vogels nog aan het broeden waren. Aangezien ik ze op 19 Juli had gekocht en de kweekperiode van Maart tot September zou zijn, zoals ik al had opgezocht. Dus ik verwachtte dat jaar toch niets meer.

Toch kweek?

Op 19 september zag ik de pop uit een berkenblok komen.

Mijn nieuwsgierigheid niet kunnen bedwingen en toch gaan kijken. Jawel hoor, één prachtig ei, groen-blauwachtig van kleur met mauve-bruine vlekken. Buiten een paar kleine takjes was er niet echt een nest gemaakt, maar dat kon ook niet, want ik had ook niets gegeven

en had het ook niet zien aankomen. Als ex-kromsnavelkweker kon ik altijd al goed op voorhand voorspellen wanneer er een ei kwam, maar bij deze zie je niets, geen dikke bult voor het ei leggen, niets. Dus mijn verwachting was ook niet groot voor dit legsel, maar was al wel blij dat ik zover was geraakt.

Ondertussen nog wat opzoekwerk proberen te doen over de broedduur want er is niet veel te vinden van kweekverslagen. In het boek van de speciaalclub van vruchten- en insecteneters stond één geslaagde kweek van 1987. Daar was de broedduur 13 dagen.

13 dagen niet in het broedblok kijken dat ging nog lukken dacht ik.

Ze zijn wel heel stressgevoelig en komen

voor het minste van het nest. Mijn zijanten zijn dicht en ze kunnen de buurvogels enkel horen, wat denk ik wel een groot pluspunt is waardoor ik ermee heb kunnen kweken.

Op 30 september was ik iets later met voeren, zo rond 8.00 uur; ik probeer altijd tussen 7.00 en 7.30 u. te voeren.

Tot mijn verbazing was ik nog maar twee volières verder met voeren en kwam al een van de kaalkopspreeuwen een wasmotlarve nemen; normaal komen ze niet naar het eten voor ik weer buiten ben, dus dit was wel heel raar. Ik dacht eerst amai, zoveel later ben ik nu toch ook niet. Na het voeren van de andere koppels en het passeren van hun volière zag ik dat ze wasmotlarve niet had opge-

Twee prachtig gekleurde eieren

Jong, 1 dag oud

Jong, 1 week oud

geten maar in de bek hield. Toen wist ik het, maar dat kon toch niet, dat is maar 12 dagen. Toch gaan kijken en er bleken zelfs tdwee mooie jongen in het nest te liggen. Gelijk het aanbod voor insecten verhoogd. Maar ze hadden vooral interesse in de wasmotlarven en krekels.

Na zes dagen heb ik beide jongen gerings met een ring van 5mm.

Naarmate ze wat ouder werden werd er enkel nog met wasmotlarven gevoerd; de krekels lieten ze nu ook links liggen. Om ze toch wat variatie aan te bieden

heb ik darrenbroed aangeschaft en ook dit werd goed aangenomen.

Na twee weken was ook al duidelijk dat het een mannetje en een popje was, daar de ene een grovere kop en snavel had dan de andere.

26 oktober was het eerste jong uitgevlogen, het andere jong de dag erna.

De jongen lijken al sterk op de ouders, iets kleiner uiteraard. Het zilvergrijs in de nek is wat donkerder grijs en de roze kop is veel donkerder roze dan bij de ouders die een licht roze kop hebben.

Op 29/11 hadden ze weer een ei gelegd en heb ik de jongen eraf gehaald zodat ze het ei niet stuk konden maken. Helaas door de stress hebben ze zelf het ei eruit gegooit. Ik heb ze toen meteen maar wat extra nestmateriaal gegeven, vooral van een bodembedekker die ik hier in de tuin heb staan, namelijk de maagdenpalm. In de volière hing ook nog een ander broedblok, een omgekeerde L type. Dit blok kan ik langs buiten controleren. Hier werd wel veel nestmateriaal in gelegd, ik dacht yes nu kan ik wel gemak-

Jong, 2 weken oud

17 dagen oud

26 dagen oud

kelijk nestcontrole doen zonder ze te storen.

Op 29/12 liggen er weer twee eieren in de boomstam. Hierin zaten nu ook weer een paar takjes, terwijl ze in de andere broedblok juist veel nestmateriaal hadden liggen. Maar door het vuurwerk op oudjaar ook nu weer de eieren eruit gegoooid.

Eén van de jongen heb ik kunnen ruilen met Zoo Pilsen, zodat ik nog een onverwacht koppel kan opzetten.

Ander koppel ook succesvol

Begin februari '26 een ander koppel kunnen aanschaffen; Dit koppel begon meteen met nestmateriaal te sleuren. Op 28/2 hadden ze hun eerste ei in een mooi nest; ook hier was het een legsel van twee eieren. Maar omdat ze zo stressgevoelig zijn, zie ik ze nooit op het nest; ze zijn er sneller af dan dat ik de deur open heb van het binnenhok. Dus ik was er niet zeker van of het iets ging worden. En toen de broedduur voorbij was en er geen jongen lagen, had ik de hoop al opgegeven. Maar op 14 maart is er toch nog één ei uitgekomen. Het andere ei was de dag erna verdwenen.

Kopstudie

Na zes dagen is de jonge vogel geringd met 5mm ring. En na 26 dagen is hij uitgevlogen.

De temperatuur in het binnenhok laat ik niet onder de 10°C komen. Nog geen idee of ze winterhard zijn, maar ik wil ook het risico niet lopen op dode vogels of afgevroren poten, dus ga het ook niet proberen.

Conclusie

Weer een ervaring rijker en ondanks het vele onderzoekwerk blijkt het in de praktijk toch niet altijd te kloppen.

Hopelijk kan ik van deze mooie en bijzondere soort nog wat kweken, zodat deze in avicultuur niet verloren gaat, zoals dat bij vele andere soorten het geval is.

INFO@VOLIEREBOUWSAMAN.NL | WWW.VOLIEREBOUWSAMAN.NL

M. 06-51145525

Voor al uw vogelbenodigdheden

WIM VAN DE LUSTGRAAF

www.wimvandelustgraaf.nl

KBOF DE WITTE SPREEUWEN

Het meest gelezen Belgisch Ornithologisch tijdschrift, pagina's boordevol informatie over onze vogels! Het tijdschrift dat U maandelijks ontvangt en tevens digitaal kan lezen op pc, gsm, tablet.

Voor een jaarabonnement in Nederland gireert u € 41 via een Europese overschrijving bij de KBC bank.
IBAN rekeningnr. BE33 7330 0642 3046 en BIC code = KREDBEBB t.a.v. KBOF - Vergeylen Paul, Dendermondsesteenweg 110 D te BE 9290 Overmere.

Inschrijvingen en inlichtingen bij Achten Paul, Everslaarstraat 78, BE 9180 Lokeren, België.

E-mail: ledenadministratie@kbof.be

Via onze website: <http://www.kbof.be>
kan U gratis een proefnummer inzien!

"DE VOGELWERELD" A.O.B. Jaarabonnement 2025

Voor de Nederlandse liefhebber heeft de AOB een **speciale aanbieding!** <https://aobbel.be>

Voor slechts € 42 per jaar ontvangt u ons tijdschrift per post en digitaal. Voor slechts € 20 per jaar enkel digitaal.

Speciaal voor jullie heeft het bestuur van de A.O.B. een speciale regeling uitgewerkt. Nederlandse vogelliefhebbers kunnen voortaan, door slechts € 42 te storten op het rekeningnummer BE05 7350 5552 1875 (bic: KREDBEBB) een jaar lang ons tijdschrift ontvangen, per post en digitaal. (Slechts voor € 20 als u kiest voor enkel het digitale maandblad)

Gelieve naam en volledig adres te vermelden bij de betaling, alsook te mailen naar heidi.cosemans@gmail.com
"DE VOGELWERELD" verschijnt 11x per jaar, 10x op 48 blz. (+ 1 extra bijlage ringenreglement) en 1x op 64 blz.

Een paradijs voor vogels?

© Mart Rousseau

Run through the jungle

Een artikeltje in een vogelmagazine, wat verwacht je daarvan?

Het is logisch dat je dan vooral een verhaal verwacht dat over vogels met de bijbehorende foto's gaat. Echter...je hebt volières waarin de vogels niet altijd allemaal te zien zijn en zeker niet op commando. Wat is daar nou leuk aan?

Mocht je je afvragen wat daar nou leuk aan is dan is het misschien een goed idee om eens een volière te bekijken die aan de bovenstaande omschrijving voldoet. Eigenlijk heb je het dan over twee hobby's die de liefhebber combineert: het vogels houden en een paradijs ontwerpen en (op-) bouwen.

Bij mijn bezoeken aan bevriende liefhebbers in Duitsland, die we via CULTUURVOGELS.COM van insecten voorzien, mocht ik het gerealiseerde paradijs van Franz Schlossmacher bewonderen. Wat een belevenis, je betreedt een jungle, tropisch woud met de bijbehorende geluiden en komt voor verrassingen te staan, overal is iets te zien. Naast een aantal bekende en minder bekende, zelfs schaarse volièrevogels, word je verrast door waterelementen, voederplaatsen en tropische planten. Voor het goede begrip: het is géén tropische kas met dito temperaturen, alleen het winterdeel wordt verwarmd.

Waar moet ik beginnen met het beschrijven hiervan? Het is te veel! Laten we maar eerst eens beginnen bij de hoofdpersoon van dit verhaal, de eigenaar Franz Schlossmacher.

Franz en Ralf op terras

Dak klaar, dan de lucht in

Met een kraan over het dak

Franz Schlossmacher

Al piepjong werd Franz besmet door het vogelvirus, overgebracht door zijn vader. Hij zat nog net niet op de basisschool, 6 jaar jong was hij. Net als velen onder ons startte hij met zebra-vinkjes en dergelijke vogeltjes in een gewoon vluchtje. Maar gaandeweg werden de vogels diverser en de volières groter. Hij bouwde en bouwde. Ook in zijn privéleven was dat geen vreemde activiteit, zelf bouwde hij ook een aantal zeer mooie nesten voor zijn gezin. Uitdagend bouwen was voor hem dus geen onbekend terrein.

Zoals gezegd vogels diverser en volières groter, maar dan heb je natuurlijk nog geen tropisch woud! Maar dan komt de persoon Franz aan de oppervlakte en zijn visie op vogels houden. Franz wil dat de vogels zoveel mogelijk in een natuurlijk omgeving hun gang kunnen gaan, vrij kunnen vliegen in een omgeving zoals een tuin, bos, woud, jungle bijvoorbeeld, bestaande uit bomen, planten, open water, beeklopen, watervallen enzovoort, dat alles voor het welzijn van zijn vogels, dat staat voorop.

Zijn voliere(s)

Bezint eer ge bemint zeggen ze wel eens, maar Franz beminde het vogelparadijs dat hij voor ogen had zo intens, dat hij me-

teen begon. Minstens tien jaar bloed, zweet en tranen hadden een volière van 200 m² als resultaat. De ruwbouw laten we zeggen. Dat op zich is natuurlijk al een monnikenwerk met een behoorlijk resultaat als gevolg. Van die 200 m² is 50 m² overdekt en 150 m² open. Een dak van 200 m², hoe doe je dat?

Nou gewoon, je maakt en plaatst eerst de rechtopstaande hoekijzers die het dak moeten gaan dragen op de plek van bestemming en dan ga je in de eigen tuin en een deel van de tuin van de burens het houten dak maken.

En dan leg je het dak gewoon even erop, alhoewel...er was wel een kraan van formaat nodig om het dak erop te leggen. Zo, dak erop en nu...eronder aan de slag...

Relaxen, eten en drinken en je ondertussen in een paradijs wanen

Het is natuurlijk een genot als je je in een paradijs waant, zittend op je terras kijkend naar het paradijsje met vijver, beplanting en vogels. Je hebt dan nog één doel, wandelen door dit paradijs en alles in je opnemen wat er allemaal om je heen te zien is. En dat heb ik dan ook gedaan.

Wandelen door het paradijs

Laat ik proberen een eerste beeld te creëren door mijn ontdekingsreis in "het paradijs" te beschrijven. Door een van de toegangspoortjes betreed ik "het woud". Voor mij zie ik een slingerend pad dat ik kan volgen met aan weerszijden bomen, planten, bloemen, houten ornamenten, voederplaatsen, teveel om op te noemen.

Dat is het bijzondere, een extra element bij de beleving, lopend door deze "Jungle" zie ik door het groen links van mij een prachtige waterwereld waarbij meteen de aandacht wordt getrokken door een uniek waterelement. Dieper in het woud zie ik tot mijn verbazing kleine natuurlijke vluchtjes met bijzonde-

Het terras

Zicht vanaf het terras in de volière

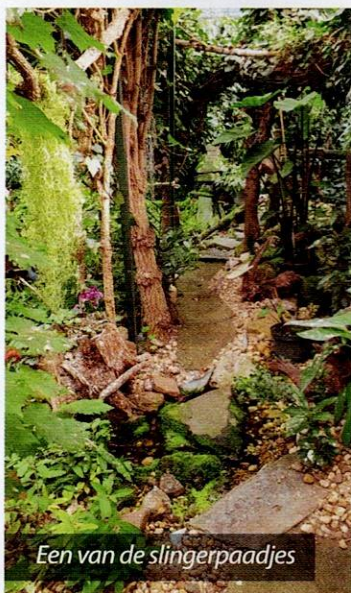
re vogels zoals bladvogels en tangara's.

Onder de loep

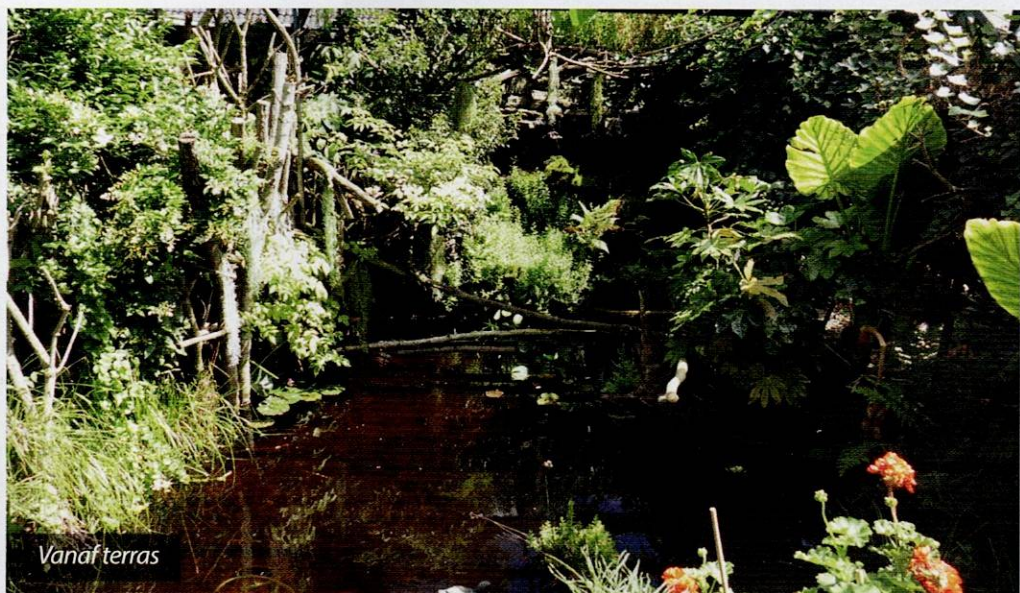
De bovenstaande beschrijving schetst al een algemeen beeld van dit paradijs. Echter...het is de moeite waard om elk element dat het paradijs mede vorm geeft eens onder de loep te nemen.

Het woud

Het woud bevat niet alleen inheemse planten maar ook tropische planten zoals de Chinese rijstpapierboom, olifantsoor, paradijsvogelvloem, aloë vera, wolfsmelk (euphorbia), Indisch

Een van de slingerpaadjes

Vanaf terras

Het verse fruit voor de vogels

Fruit voor vliegjes in wording

bloemriet (*Canna indica*) en bougainvillea. Kleintjes... maar ook grote, die met hun kluit tot de zwaargewichten behoren. Maar ja, tropische planten vragen tropische temperaturen. Dus verhuist onze Franz de planten die het nodig hebben in de winter naar een verwarmde geconditioneerde ruimte zodat deze de winter overleven om in het voorjaar weer door Franz naar hun plekje in de volière te worden gebracht. Niet meteen standaardwerk van de volièrehouder en zeker niet het leukste. Maar een gedreven liefhebber, zoals Franz, die met minder geen genoegen neemt, doet het met liefde.

Het menu

Met de grote diversiteit aan vogelsoorten is er natuurlijk ook behoefte aan nogal wat soorten voer. Voor de liefhebbers van

zaden zijn er de diverse zaden. De insecteneters eten natuurlijk insecten zoals krekels, meelwormen, hermetia, moriowormen, buffalowormen enz. Deze lekkernijen worden natuurlijk ook aangeboden. Deze levende voedseldieren worden aangekocht in samenwerking met 'cultuurvogels.com'.

Bijzondere aandacht vragen de krekels. Deze worden aangeboden in bakken met bijbehorende voeding die vanonder op temperatuur worden gehouden door elektrische verwarmingselementen die ook wel gebruikt worden bij de terraria van reptielen. Op de bodem ligt er voeding. Door de krekels deze verzorging te bieden blijven ze leven en actief zodat ze voor een langere periode de vogels van een zeer goede voeding voorzien. De bovenkant van de bak is open zodat de vogels erin kunnen om hun versnaperingen op te halen.

Vruchteneters maak je natuurlijk blij met vruchten. Deze worden op verschillende manieren aangeboden. Delen van fruit, zoals een peer, worden hier en daar op afgebroken takjes geprikt en vervolgens verorberd. Daarnaast worden er bijvoorbeeld ook bananen en druiven aangeboden op schaaltes. Ook wordt er Nectar geserveerd, onder andere in drinkflesjes.

Bijzonder is dat Franz de restanten van de vruchten gewoon in een open bakje op de grond gooit en vervolgens daar gewoon laat liggen te vergaan. Doel: de ontwikkeling van vliegjes die weer door de vogels kunnen worden gevangen.

De meer klinische vogelliefhebber zal gruwelen bij de gedachte aan fruit dat ligt te vergaan in een open bakje in de volière. Vogels die op met name kleine insecten jagen, zoals witoor-, roodoor- en geschubde buulbuuls (*Pycnonotus squamatus*) kunnen er geen genoeg van krijgen.

De vijver

De natuurlijke vijver is adembenemend, het hart van het paradijs. Hij is volledig geïntegreerd in de natuurlijke omgeving van dit woud. In de vijver zitten tien soorten Europese biotoopvisen, kikkers, padden en salamanders en natuurlijk allerlei andere waterdierjes. Het water is kraakhelder, ook al lijkt dat op

Rotspartij, water, mossen, planten

de foto niet zo. Het is 1,4 meter diep en toch kun je de stenen op de bodem tellen, en dat al 25 jaar. Hier heeft Franz ook iets voor bedacht, in elk geval géén filters van duizenden euro's! Er zijn twee vaten, een van 200 liter en een van 100 liter waar het water doorheen stroomt. Het vat van 100 liter is gevuld met stro, dat via gleuven in het vat van 200 liter en vervolgens in de waterval stroomt. Het vat staat boven de waterval en is begroeid met klimop. Zo wordt het water gefilterd en algen geliquideerd wat kraakhelder water als resultaat geeft.

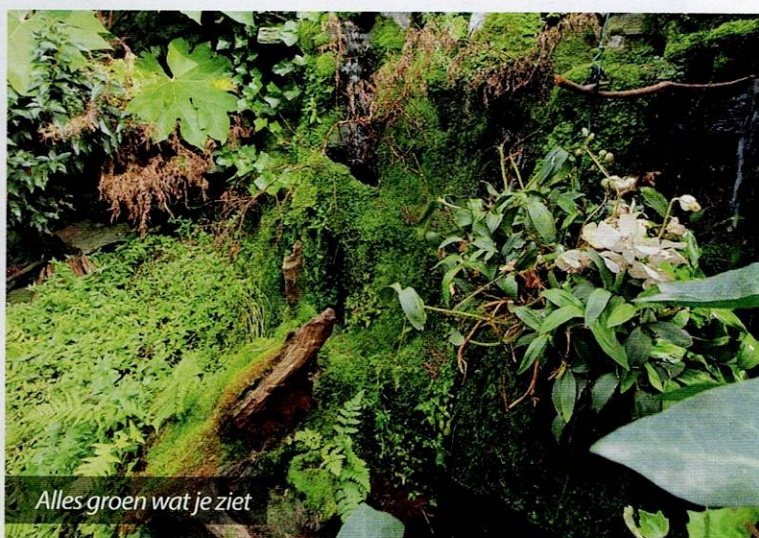
De natuurlijke randen van de vijver worden bevolkt door allerlei bomen en planten die zich uitspreiden over de waterkant en daardoor met de vijver één stuk natuur vormen. Vogels vliegen over de vijver van tak naar tak maar blijven ook zitten op hun gemak. Vanzelf rijst de vraag op of er vogels verdrinken. Franz zegt dat de vogels hiermee om weten te gaan, gewend zijn aan de vijver en de gevaren ervan.

Maar dat is nog niet alles, het pronkstuk van de vijver is de 5 bij 3 meter grote rotswand, een ruw gevormde rotswand met her en der watervalletjes die weer samen komen in een waterbekken. Tussen en achter de watervalletjes zijn de rotsen begroeid met allerlei mossen waardoor het een natuurlijk geheel wordt. De waterval en een beekloop is voor veel vogeltjes de badkamer waar ze graag gebruik van maken.

Voor het maken van een rotswand wordt vaak gekozen voor lichte materialen zoals pur en dergelijke. Wanneer je echter voor het echie gaat, dan maak je die van echte rotsblokken, puur natuur dus. Méér dan vijf ritten met een grote dubbelassige aanhangwagen werden gemaakt om de rotsblokken van meer dan 1.000 kg op de plaats van bestemming te krijgen. Maar ja, dan ben je er nog niet, ze moeten ook nog eens worden uitgeladen, op hun plekje komen en vervolgens opgebouwd met als resultaat een grote rotswand. Noeste arbeid, weer niet direct het standaardwerk van de vogelliefhebber. Maar samen met de beplanting vormt het een stuk natuur.

We gaan nog eens terug naar dit paradijs, er valt zoveel over te vertellen, we hopen nog een keer op een aantal facetten van deze manier van vogels houden in te gaan.

Vogelhobby belevingen

© Henk van Hout

Zij die ook de vogelhobby van hun ouders meegekregen hebben zullen ongetwijfeld nog weten dat de voeding en verzorging zo'n 50-60 jaar of langer geleden toch wel even heel anders ging als tegenwoordig.

Of je nou zebra's hield, parkieten, kanaries of Europese cultuurvogels de voeding bestond vaak uit een basis zaadmengeling en wat kracht- of eivoer. Wat groenvoer zoals het bekende vogelmuur, een blaadje sla, boerenkool, een stukje appel of wortel en dat was het dan wel. Ja de liefhebbers van de Europese vogels en ook die van wat moeilijker kweekbare tropische soorten gebruikten al snel diverse aanvullingen als pinkies, mieren eitjes en insecten al dan niet aangevuld met onkruiden verzameld in de vrije natuur.

De tijd ging voort

Maar de tijd ging voort en met rasse schreden ontwikkelde zich een markt voor voedingssupplementen en wat al dies meer. Wie de wereldkampioenschappen in België bezocht heeft zal zich ongetwijfeld verwonderd hebben bij de honderden zo niet duizenden potjes, flesjes, zakjes, doosjes met preparaten, supplementen, drankjes, en middeljes opgebouwd uit de zeer zeker onmisbare ingrediënten die elke vogel moet hebben als u tenminste kweekresultaten wilt behalen. Zet dan enkele liefhebbers

bij je stand die tegen betaling de hele dag staan te vertellen dat zij die middelen óók gebruiken, en dat er uit elke vijf eitjes vier jongen groot worden die bijna allemaal kampioen worden, dan word je voor dom aangezien als je uitstraalt dat je dat niet gelooft en vervolgens bij de volgende uitstalling van wondermiddelen terecht komt.

Mailtje

Enige tijd geleden stuurde ik een mail naar een fabrikant van een complete lijn met supplementen waarin ik vroeg welke middelen van hen ik wanneer moest gebruiken en hoe lang. Want de bijsluiters, voor zover meegeleverd, gaven daar echt geen antwoord op. De mail die ik terug ontving wel: U kunt het beste alle middelen dagelijks of naar behoefte wekelijks gebruiken om gegarandeerd te zijn van de maximale werking. Verstrekt onder het krachtvoer of opgelost in het water dat maakt niet uit. Ik heb toen nog gevraagd waarom men dan niet alle middelen in één of twee verpakkingen leverde voor of door het krachtvoer of door het water. Het beschamende antwoord deed mij na ruim 60 Jaar vogels houden het voorhoofd fronsen. "Als u het niet begrijpt kunt u beter geen vogels houden mijnheer." Kijk dán weet je tenminste waar je aan toe bent, en wat commercie betekent voor je geliefde hobby.

Denken

En toch heeft het me aan het denken gezet, want wie heeft en nu geen laatste of kastje met wat spul erin voor als die ene vogel eens een keer dik zit of zich enkele dagen niet zo lekker voelt. Effe een oppepper met wat vitamines waarbij het vroegere WM forte van Witte Molen wonderen deed. Bij gesnotter of piepgeluiden van de luchtpijpen was het aloude Geza Sept, en jodium oplossing op de markt gebracht door Roupe van de Voort en later door Beaphar gewoon dé ultieme oplossing. Onze ouders en grootouders gebruikten het als er al iets nodig was en anders moest de natuur haar werk doen cq de dood of de gladiolen. Voortschrijdend inzicht en maatschappelijk welzijn in een knap aardige levensstandaard heeft bij velen de inzichten veranderd. Supravit, een vitaminepreparaat voor duiven, werd bijna een nieuwe standaard voor de vogelliefhebber, gevolgd door dextropuur druivensuiker welke middelen in later stadium plaats maakten voor het bekende EsB3 bestempeld als onmisbaar zuiveringszout waarbij een enkele kuur de vogels vrijwaarde voor allerlei ongemakken. En gelijk ontstond daar een nieuwe cultuur; want die enkele kuur werd al snel maandelijks, en maandelijks veranderde in wekelijks. En vervolgens duurde het bij vele liefhebbers niet lang meer voor wekelijks veranderde in dagelijks. En hun vogels zagen er goed uit en deden het er prima op! Tot de dag dat jij zo'n gedrogeerd exemplaar overkocht in de verwachting daar enkele leuke vogeltjes uit te kweken. Maar helaas was jou niet meegedeeld dat je nieuwe aanwinst wél elke dag zijn jointje moet hebben want je nieuwe aanwinst is daar wel aan gewend! En als hij dat niet meer krijgt??? Dan is er een aantal weken niets aan de hand en zul je weinig merken aan je nieuwe aanwinst(en). Tot op enig moment diezelfde aanwinst wat uit conditie raakt, en wat later dik gaat zitten.

Slechte afloop

De bevedering opzet en ook de zang staakt. Als niet-wetende kun je dan van alles proberen met een vitaminenkuurtje, of een antibioticum. Helaas niets zal u helpen. En niets zal ook die vogel helpen. Hij wordt niet beter en net zo erg, hij wordt ook niet slechter. Een tennisbal op een zitstok waar u niets en dan ook helemaal niets meer aan heeft en al zeker geen plezier meer aan beleeft. Het bekende EsB3 waar ik het hier over heb is inmiddels een verboden product en niet meer in de handel. Maar en nu komt het, de alternatieven vliegen ons met bosjes om de oren en we worden er letterlijk en figuurlijk dood mee gegoooid. Vervolgens doen we er nog een portie bovenop want we hebben collega liefhebbers die "het" ook gebruiken en er heilig van overtuigd zijn dat "hun" middel onmis-

baar is. Weer veel betere broedresultaten, vogels zien er veel beter uit, minder sterfte en meer zangJa natuurlijk; die vogel die dood is zingt niet meer Ik kom nogal eens wat liefhebbers tegen en een goede boom opzetten over onze hobby ga ik zeker niet uit de weg. Maar steeds meer hoor ik dat het verstrekken van supplementen en andere dagelijkse wondermiddeltjes meer normaal dan incidenteel is. Ik ga hier zeker geen merken noemen want het is niet mijn intentie om iemand te beschadigen. Maar ik vraag mij steeds meer af of ontsmettingsmiddelen, poets- en reinigingsmiddelen, chloor of medisch zoutzuur nou echt bedoeld zijn om de gezondheid van uw vogels te stimuleren. En wat als u dat niet meer aan uw vogels verstrekt of een nieuwe eigenaar het niet gebruikt of iets anders gebruikt?? Is dit allemaal nodig

vraag ik me af??? Is het nodig omdat die andere liefhebber dat ook doet en zegt dat het zo geweldig is? Of is die andere liefhebber het verkeerde pad in geslagen en loopt uw er netjes achter aan? Laat ons in de tijden van wet en regelgeving nou eens een keer stil staan bij de gewone elementaire zaken van onze mooie hobby, onze liefde voor dieren en hen de gewone elementaire verzorging en voeding bieden die onze dieren volgens hun natuur nodig hebben. Dát is dierenwelzijn; dát is onze hobbybeleving. Al wat leeft dat sterft en laten we dan op een nette manier afscheid nemen van een dode vogels zoals te doen gebruikelijk en tracht te voorkomen dat we het stoffelijk overschot in moeten leveren bij het chemisch afval. Ik wens u allen veel wijsheid en fantastische hobbybeleving met onze schitterende vogels.

ALGEMEEN

Donkerkijker

© Redactie

De ongeveer 95 cm grote koningspinguïn (*Aptenodytes patagonicus*) bewoont de eilanden rond Antarctica waar hij in grote kolonies broedt. Het voedsel bestaat voornamelijk uit vis, krill en inktvis.

Het vrouwtje legt één ei; dat is reuze groot, want het maakt circa 30% van haar lichaamsgewicht uit. Het ei wordt meteen na het leggen overgedragen aan manlief die het vervolgens uitbroedt gedurende een periode van vijftig dagen waarbij het niets kan eten. Het ei ligt op z'n voeten en wordt omgeven door een naakte lichaamsoverdekking. Het mannetje zal z'n ei gedurende de hele broedperiode niet 'alleen' laten omdat het anders meteen bevriest.... Wanneer het ei uitkomt wordt de jonge pinguïn door beide ouders gevoerd.

De koningspinguïn jaagt in het pikdonkere water van de Antarctische wateren. Dankzij zijn uiterst gespecialiseerde ogen kan de koningspinguïn ook bij weinig licht uitstekend zien. Hij kan zijn pupillen verkleinen tot speldenknoppen

wanneer hij nog op het land is. Hierdoor komt er nauwelijks nog licht in zijn ogen en went hij al aan het donker, nog voordat hij op jacht gaat. Wanneer de vogel vervolgens in het water duikt, vergroten zijn pupillen zich driehonderd keer. Ze hebben dan een doorsnede van meer dan één cm. Met een snelheid van 1.40 meter per seconde duiken de pinguïns naar een diepte van 300 meter!!! In 70 seconden van helder zonlicht naar volstrekte duisternis! Koningspinguïns kunnen wel zo'n vijf minuten onder water blijven waar ze in het donker onder andere lichtgevendende lantaarnvissen vangen. Wel zo'n 2000 stuks in een periode van een etmaal.

Dornastrilde

© Redactie

De dornastrilde komt algemeen voor in de wat nattere gebieden aan de oostkust van Australië (in Australië heet de vogel 'red-browed finch', genoemd naar de dieprode wenkbrauwen). Hij is uitgezet op verschillende eilanden van de Stille Zuidzee, waaronder Tahiti. Er worden drie ondersoorten onderscheiden. Naast de nominaatvorm *Neochmia t.temporalis* is er de kleine dornastrilde (*Neochmia t.minor*) en nog een derde ondersoort. De *N.t.minor* schijnt het in de Australische avicultuur beter te doen dan de nominaatvorm en er beduidend beter te broeden en ook meer broedsels per jaar groot te brengen dan de neefjes van de nominaatvorm. De *N.t.minor* komt van nature voor op het schiereiland Kape York en is wat kleiner van formaat en bovendien duidelijk helderder olijfgroen van kleur terwijl het grijs aan het kopje lichter is. In Europa wordt deze ondersoort niet gehouden.

Ofschoon ze de voorkeur geven aan bosachtige bergkloven in de buurt van water, komen ze ook voor in verschillende habitats waaronder moerasgebieden, mangroves, akkers en langs de randen van rietvelden. Vaak verblijven ze in het gezelschap van bruinborstrietvinken (*Lonchura castaneothorax*). Ook zijn het normale bezoekers van parken en tuinen in bewoonde gebieden.

Voeding

Het hoofdbestanddeel van hun voeding wordt gevormd door de zaden van inheemse en ingevoerde grassen; in het broedseizoen bestaat een groot gedeelte van hun voeding uit insecten. Uit onderzoek is gebleken dat hun voeding in het wild met name bestaat uit kleinere soorten graszaden. Buiten het broedseizoen worden groepen van wel tweehonderd of méér vogels waargenomen wanneer ergens volop voedsel te vinden

is. In de broedtijd (eind winter tot begin zomer) worden de vogels gewoonlijk koppelgewijs of in kleine familiegroepjes van oudervogels met jongen waargenomen.

Kweek

In het wild worden vrij grote flesvormige nesten gebouwd van grovere, droge of groene grassen; de binnenkant bestaat uit fijnere, kortere grassen; een en ander wordt aan de binnenzijde bekleed met veertjes, plantenpluis en haren van zoogdieren. De nesten worden in dichte struiken gebouwd, gewoonlijk op zo'n twee meter van de grond. Wanneer de vogels niet broeden bouwen ze vaak slaapnesten die geen ingangstunnel hebben en bovendien aan de binnenkant niet bekleed zijn. Het legsel bestaat gemiddeld uit vijf tot zes eitjes welke dertien tot veertien dagen bebroed worden. Na uitkomst blijven de jongen nog zo'n drie weken in het nest. Bij het uitvliegen zijn de jonge vogels donker en bruiner van kleur dan de ouders en hebben, zoals veel jonge astrilden, een zwarte snavel die na verloop van tijd rood wordt.

Avicultuur

Het beste kan men dornastrilden huisvesten in een ruime volière die voorzien is van een nachthok waar de vogels kunnen schuilen voor regen en koude wind. In het wild komen de vogels voor in streken waar het best koud kan worden. Toch blijken ze best gevoelig voor vocht en tocht. Buiten het broedseizoen kunnen ze zonder problemen met andere prachtvinken of kleine parkieten samen gehuisvest worden. Tijdens het broedseizoen kunnen sommige koppels best agressief worden tegenover medebewoners.

De voeding in avicultuur is niet al te ingewikkeld: een gevarieerde zadenmengeling met kleine zaadsoorten, halfrijpe zaden en groenvoer. In het broedseizoen dient men de vogels levend voer (levende of diepvries insecten als pinkies en buffalowormpjes) of vervangers daarvan te verstrekken waar de dornastrildes hun jongen mee groot zullen brengen. Ook vers geplukte halfrijpe zaden worden graag opgenomen en aan de jongen gevoerd.

Er zijn mutaties bekend waarbij de rode bevedering is vervangen door oranje of geel. Ook zijn er meldingen van witte en bonte exemplaren.

Keurmeester 187

De column in mei ging over de vraag hoe kunstmatige intelligentie ons kan helpen om standardeisen bij de tijd te houden en nieuwe mutatie(combinaties) adequaat te beschrijven. In dit juninummer het tweede deel van deze column. Net als de voorgaande is ook deze column zonder hulp van Chat GPT tot stand gekomen.

Louis van Kelckhoven

Kunstmatige intelligentie, herhaal ik mijzelf, is als kunstjes leren aan een jonge hond. Er is een computerprogramma (Chat GPT) dat wordt gevoed met kennis (de kunstjes). Wanneer we er maar voldoende kennis instoppen kunnen we de computer vragen stellen en krijgen we antwoord. Dat we dan nog wel moeten controleren, maar dat ons een eind op weg helpt.

De Technische Commissie tropen & parkieten is daarmee aan de slag gegaan. Doel was om te onderzoeken of kunstmatige intelligentie kan helpen met het actueel houden van standardeisen. Voor een mens is dat een tijdrovende (en door het herhalen van handelingen niet altijd uitdagende) klus. Kan Chat GPT dit werk met

goed resultaat overnemen?

Marco van der Bij begon zijn proef met AI met de hem goed bekende Catharinaparkiet. Later schoof Piet Ooijen aan. Piet heeft dan weer veel kennis van agaporniden. De opdracht die Chat GPT van het tweetal meekreeg luidde het controleren van de gebruikte omschrijvingen in de standardeisen.

Bij wijze van begin kreeg de chatbot (een samentrekking van chatten = praten en robot (van het Tsjechische robota, letterlijk; gedwongen arbeid of corvee), foto's te zien. Dan weet Chat GPT waar het over gaat. Zoals ook mensen aan de hand van foto's voorwerpen kunnen leren herkennen. Hoe meer foto's je bekijkt hoe bekender jou voorkomt wat je ziet.

Marco en Piet lieten het programma een foto zien van een Catharinaparkiet, een tentoonstellingsvogel, en een tweede foto van een agapornis roseicollis uit de wildbaan. Daarna werd de chatbot gevoed met de standardeisen zoals wij die kennen. Dat bleek even wennen voor AI. Want wat is olijfgroen? Wat bedoelen wij met 80 procent opgebleekt?

We mogen onszelf afvragen of de omschrijvingen die wij in onze standardeisen hanteren wel objectief zijn. Het blijft een kwestie van geduldig uitleggen aan AI wat ons als keurmeesters met onze standardeisen voor ogen staat. Zodat de chatbot leert wat wij bij een vogel zien als een goed type. Wat het verschil is tussen D groen en DD groen. Probeer het niet te begripen. Het werkt, het kan, dus profiteer ervan.

Eenmaal voldoende getraind blijkt kunstmatige intelligentie in staat om adequate standardeisen te onderhouden en nieuwe te schrijven. AI presenteert dat in een overzichtelijk, goed leesbaar format, in vrijwel elke gewenste taal. Controleren en waar nodig corrigeren blijft gewenst, maar Chat GPT kan ons op termijn veel werk uit handen nemen.

Wordt vervolgd!

BONDSMEDEDELINGEN

Bondsmededelingen juni 2026

Vanwege het eerder opmaken van Onze Vogels juni, zullen de bondsmededelingen van juni worden geplaatst in Onze Vogels van juli.

ERELEDEN

L.M.G. Bertina, C. van Elven, R. Grefhorst, J. Heesakkers, H.P.G.M. van Hout, J.A.M. Kerkhof, T.J. Koenen, C.G. Maandag, S. Munniksma, K. Snijder, D.A. Verbarg, H.K. v.d. Wal, C.W. Westland, W. Zijlstra.

LEDEN VAN VERDIENSTE

E.B.A. Berns, T. Bielderma, K. Bink, B. Bosch, H. Branje, A. Castermans, R. van Dijk, A.J. Gerritsen, A. Gort, P. Hagenaars, B.A.M. Horsting, A.J. Houtkooper, H.F.M. Jansen, J.M.C. van Kempen, Th. Van Kollenburg, J. Kreijveld, C.H.M. van der Linden, C. van Lunteren, A. van Mingeroot, A.P.F. van Niel, P. Ooijen, C. van Oosterhout, J. Perdon, M.J. Schout, R. Steenbakkers, H. Suichies, W.G. Theloosen, W.A. Tolman, P. Ubachs, H. de Vos, J. Wijnhoven, H. Wouwenaar.

HOOFDBESTUUR

Voorzitter: Albert Zomer, tel. 06-15318939, E-mail: albertzomer1958@outlook.com

Secretaris: Raymond Berghouwer, tel. 06-11793194, E-mail: secretaris@nbvv.nl

2e voorzitter: Rick Oudenampsen, tel. 06-22101101, E-mail: info@oudenampsen.com

Penningmeester: Sjaak van Bennekom, tel. 035- 6562027, E-mail: jjvanbennekom@hetnet.nl

Penningmeester a.i.: Simon de Haan, tel. 06-48062098, E-mail: vogelhaan@kpnmail.nl

Bestuurslid: Rob Kristel, tel. 06 46140291, E-mail: robkristel@kpnmail.nl

Bestuurslid: Guido Ariessen, tel. 06-51014241, E-mail: gariessen@hetnet.nl

VERTROUWENSPERSOON

Gerrit Houwen, tel. 0478-562462, e-mail gerrit.houwen@hccnet.nl

SECRETARIAAT KEURMEESTERSVERENIGING

Henk Jansen, tel. 06-19931488, E-mail: secretariaatkmv@hotmail.com

BONDSBUREAU

Bezoekadres: Aletta Jacobsstraat 4, 4623 ZB Bergen op Zoom.

Postadres: Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom.

Telefoon: 0164-235007

E-mail: info@nbvv.nl

Internet: www.nbvv.nl

Het bondsbureau is op werkdagen geopend van 8.30 tot 12.30.

Uitgebreide contactinformatie vindt u op onze website www.nbvv.nl

Colofon

UITGEVER

'Onze Vogels' is het maandelijkse tijdschrift van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers. Een organisatie van vogelliefhebbers met ca. 17.000 leden. De NBvV is opgericht in 1933. De totale oplage van Onze Vogels bedraagt 19.000 exemplaren.

Het tijdschrift wordt toegezonden aan leden, verspreide leden en binnen- en buitenlandse abonnees. Men wordt lid van de NBvV door zich aan te sluiten bij een van de circa 450 plaatselijke verenigingen van de bond. Ook bestaat voor iemand die principieel geen lid wenst te worden van een afdeling/vereniging om verspreid lid te worden van de NBvV. Een verspreid lidmaatschap kost voor 2026 € 44,- per jaar (bij automatische incasso – anders zijn € 2,50 extra administratiekosten verschuldigd).

ABONNEMENTSPRIJZEN 2026

Nederland € 34,- per jaar (bij automatische incasso – anders zijn € 2,50 extra administratiekosten verschuldigd). België € 40,-, Priority-post naar alle andere landen € 100,-. Verspreid lid buitenland: bovenvermelde bedragen met € 10,00 verhogen. Het abonnementsjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december.

ADRES

NBvV, Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom tel. 0164-235007 (bereikbaar tussen 08.30 en 12.30 uur), e-mail: info@nbvv.nl, website: www.nbvv.nl

Bankrekeningen: ABN AMRO bank, IBAN: NL55ABNA0468959262 (BIC: ABNANL2A) - ING bank: IBAN: NL96INGB0001148324 (BIC: INGBNL2A) t.n.v. Ned. Bond van Vogelliefhebbers.

De NBvV staat ingeschreven in het verenigingsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Breda onder nummer 40280824.

REDACTIE

Hoofredactie: Henk Branje – te bereiken via E-mail: hbranje@icloud.com

Redactieadres: per adres Bonds bureau NBvV, t.a.v. redactie Onze Vogels – zie bovenstaand.

ZAKELIJKE ADVERTENTIES

Tarieven en deadlines voor zakelijke advertenties zijn te verkrijgen via het bondsbureau te Bergen op Zoom.

VERANTWOORDELIJKEID

De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is niet verantwoordelijk voor de gepubliceerde advertenties en kent geen verplichting tot het opnemen van advertenties. De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publicatie neemt de NBvV geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Overname van artikelen, illustraties, foto's of gedeelten daarvan is zonder schriftelijke toestemming niet toegestaan.

VORMGEVING: Ingrid Hubers**DRUK:** Muller Print & Sign - Amsterdam

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd in de tweede volle week van de volgende maand.

BEËINDIGING LIDMAATSCHAP:

Afdelingsleden kunnen, indien gewenst, hun lidmaatschap beëindigen middels opzegging bij de vereniging waar zij lid zijn. Dit kan per kalenderjaar. Het lidmaatschap voor verspreide leden is per kalenderjaar opzegbaar. Verspreide leden kunnen hun jaarlidmaatschap telkenmale per 31 december opzeggen via het Bonds bureau.

Sulawesi koningsspreeuw

Basilornis celebensis

© Iggino van Bael

juni

De Sulawesi koningsspreeuw (*Basilornis celebensis*) is een markante verschijning die direct de aandacht trekt. Zoals de naam al doet vermoeden, is deze vogel nauw verbonden met het eiland Sulawesi (voorheen Celebes). De wetenschappelijke naam verwijst hier nog steeds naar: celebensis.

Uiterlijke kenmerken

Met een lengte van circa 25 centimeter is de vogel qua postuur vergelijkbaar met de bij ons bekende merel, maar daar houdt de vergelijking ook direct op. Het meest opvallende kenmerk is de hoge kuif die rechtop staat en naar voren krult, wat de vogel een koninklijke uitstraling geeft.

Verenkleed: Het diepzwarte verenkleed heeft een sterke iriserende glans. Afhankelijk van de lichtinval zie je een prachtige violet-blauwe tot groene gloed.

Contrasten: De snavel is bleekgeel tot ivorenkleurig, wat scherp afsteekt tegen de donkere kop. Daarnaast heeft de vogel kleine, witte vlekken op de flanken

en de keel, die vaak pas goed zichtbaar zijn wanneer je hem van dichtbij bekijkt.

Leefgebied en habitat

De Sulawesi koningsspreeuw is een bewoner van de tropische regenwouden. Hij geeft de voorkeur aan ongerepte bossen en bosranden in heuvelachtig terrein, meestal op een hoogte tussen de 400 en 1200 meter. In tegenstelling tot veel andere spreeuwsoorten die zich vaak op de grond begeven, houdt deze "koning" zich voornamelijk op in de boomtoppen (het bladerdak).

Voedsel

De vogel staat bekend als een opportunistische alleseter. Volgens gegevens van het Handbook of the Birds of the World (HBW) is zijn dieet uiterst gevarieerd: ongewervelden, insecten, spinnen, rupsen, wormen, fruit, vijgen en diverse bessen uit het regenwoud. Tevens kleine gewervelden en kleine hagedissen of kikkers.

Sociaal gedrag en voortplanting

In de natuur zie je ze vaak in paren of in kleine familiegroepjes. Ze zijn luidruchtig en

communiceren met een reeks fluitende en klinkende geluiden. Over hun voortplantingsgedrag in het wild is relatief weinig bekend, maar men weet dat ze nestelen in boomholtes.

Status en avicultuur

Gelukkig wordt de Sulawesi koningsspreeuw momenteel niet bedreigd. Hoewel ontbossing op Sulawesi een punt van zorg is, weet deze soort zich tot nu toe goed te handhaven in de resterende bosgebieden. In de avicultuur (het houden en kweken van vogels) is deze soort een zeldzaamheid. Omdat er nauwelijks gegevens beschikbaar zijn over hun kweek in gevangenschap, blijft het een mysterieuze en zeer gewilde soort voor gespecialiseerde vogelparken en ervaren liefhebbers die zich inzetten voor het behoud van Aziatische spreeuwsoorten.

Redactie

VAN DER AART

DIERVOEDERS

☎ 0297 540857 | ✉ info@vanderaartdiervoeders.nl

In het weekend van
22 en 23 augustus 2026

OPEN DAG

— van 10.00 tot 16.00 uur —

MUZIEK

KOFFIE

LEKKERE HAPJES

LOTERIJ
MET MOOIE PRIJZEN!!

Kom langs en beleef het!

Voor iedere vogelliefhebber, jong en oud!

by

Adres: Noorddammerweg 45
1422 NW De Kwakel

www.vanderaartdiervoeder.nl